TAKWIMU ZA WAFUNGWA NA MAHABUSU TANZANIA BARA JANUARI - DESEMBA 2023

Jeshi la Magereza, Tanzania Bara

Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi

Dodoma

Dira:

Kuwa Jeshi la kurekebisha wahalifu lenye utaalamu wa hali ya juu linaloendeshwa katika kanuni na viwango vilivyowekwa kitaifa na kimataifa.

Dhima:

Kutekeleza wajibu ipasavyo katika kuimarisha ulinzi wa jamii kupitia usimamizi wa vifungo na kuwasimamia wahalifu, huduma za mahabusu, programu na huduma zinazoshughulikia mahitaji ya urekebishaji wa wahalifu na ushauri wa Sera kuhusu uzuiaji uhalifu na ushughulikiaji wa wahalifu.

Falsafa ya Kazi

Kama sehemu ya Mfumo wa Sheria ya Uhalifu, marekebisho yanachangia katika ulinzi wa jamii kwa kuwahamasisha wahalifu kutumia fursa ambazo zitawasaidia katika kubadili mwenendo wa tabia, wakati huohuo wakionyesha kiwango cha udhibiti unaotakiwa. Jeshi linakubali kwa kuamini kwamba wahalifu wanawajibika kwa tabia zao na wana uwezo wa kuishi kama Raia wanaofuata sheria.

YALIYOMO

Orodha ya Majedwali iii
Orodha ya Michoro v
Maana ya Vifupisho na Tafsiri vi
DIBAJI vii
SHUKRANI viii
MUHTASARI ix
SURA YA KWANZA 1
1.0 Utangulizi 1
1.1 Jiografia na Utawala 1
1.2 Jeshi la Magereza 2
1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Magereza 2
1.2.2 Takwimu za Jeshi la Magereza 3
1.2.3 Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Magereza 3
SURA YA PILI 4
2.0 Utangulizi 4
2.1 Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi 4
2.2 Wahaifu waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Umri Tanzania Bara, 2023 6
2.3 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Umri 7
2.4 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa, Jinsi na Tabia 8
2.5 Wafungwa wa Adhabu ya Kifo Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Hali ya Rufaa. 9
2.6 Wafungwa Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa 10
2.7 Wafungwa Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo 11
2.8 Mahabusu Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani Kusubiri Hukumu kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda waliokaa Gerezani 2
2.9 Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto 4
2.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani, kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Nchi Walizotoka 5
2.11 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Jinsi. 6
2.12 Wagonjwa wa Afya ya Akili Waliokuwepo Gerezani 7
SURA YA TATU 8
3.0 Utangulizi 8
3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani, kwa Jinsi na Mikoa 8
3.2 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Umri, Jinsi na Mikoa 10
3.3 Wafungwa Warudiaji Waliopokelewa Magerezani kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa 12
3.3 Wafungwa Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo 13

3.4 Wafungwa Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo 15
3.5 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Kushindwa Kulipa Faini kwa Mikoa na Urefu wa Kifungo 17
3.6 Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Aina ya Kosa 18
3.7 Mahabusu Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu. 18
3.8 Mahabusu Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu. 19
3.9 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka........ 21
3.10 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka........ 22
SURA YA NNE 24
4.0 Utangulizi........ 24
4.1 Wahalifu Waliohamishwa kwa Jinsi na Mikoa 24
SURA YA TANO 26
5.0 Utangulizi........ 26
5.1 Wahalifu Waliotoka Magerezani 26
5.2 Wafungwa Walioachiliwa kwenda Kutumikia Kifungo cha Nje kwa Jinsi na Mikoa . 28
5.3 Wafungwa Walioachiliwa Baada ya Kulipa Faini kwa Urefu wa Kifungo na Mikoa.. 29
5.4 Wahalifu Waliotoroka Chini ya Ulinzi Halali kwa Jinsi na Mikoa 30
5.5 Wahalifu Waliofariki Magerezani 31
5.6 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa........ 32
SURA YA SITA........ 34
6.0 Utangulizi........ 34
6.1 Wahalifu Waliopewa Adhabu Magerezani........ 34
SURA YA SABA........ 36
7.0 Utangulizi........ 36
7.1 Mahabusu Waliohukumiwa Wakiwa Magerezani 36
SURA YA NANE 38
8.0 Utangulizi........ 38
8.1 Mapendekezo 39

Orodha ya Majedwali

Jedwali Na. 2.1 Idadi ya Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi, Tanzania Bara, 2023 5

Jedwali Na. 2.2 Idadi ya Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi, Tanzania Bara, 2023 6

Jedwali Na. 2.3 Idadi ya Wafungwa Waliokuwepo Magerezani Kwa Mikoa na Umri, Tanzania Bara, 2023 7

Jedwali Na. 2.4 Idadi ya Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa, Jinsi na Tabia, Tanzania Bara, 2023 9

Jedwali Na. 2.5 Idadi ya Wafungwa wa Adhabu ya Kifo Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Hali ya Rufaa, Tanzania Bara, 2023 9

Jedwali Na. 2.6 Idadi ya Wafungwa Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023 10

Jedwali Na. 2.7 Idadi ya Wafungwa Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023 1

Jedwali Na. 2.8 Idadi ya Mahabusu Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023 2

Jedwali Na. 2.9 Idadi ya Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023 5

Jedwali Na. 2.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa Tanzania Bara, 2023 5

Jedwali Na. 2.11 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023 6

Jedwali Na. 2.12 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwaAina ya Kosa na Jinsi Tanzania Bara, 2023 7

Jedwali Na. 2.13 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani Kwa Jinsi Na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023 7

Jedwali Na. 3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani Kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023 9

Jedwali Na. 3.2 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Umri, Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023 11

Jedwali Na. 3.3 Wafungwa Warudiaji Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa Tanzania Bara, 2023 13

Jedwali Na. 3.4 Wafungwa Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023 14

Jedwali Na. 3.5 Wafungwa Vijana Waliopokolewa Magerezani Kutoka Mahakamani Kwa Jinsi, Aina ya kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023 16

Jedwali Na. 3.6 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa kushindwa Kulipa Faini kwa Mikoa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023 17

Jedwali Na. 3.7 Wahalifu Wajawazito na Wenye Watoto Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023 18

Jedwali Na. 3.8 Mahabusu Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu, Tanzania Bara, 2023 19

Jedwali Na. 3.9 Mahabusu Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu, Tanzania Bara, Mwaka 2023........ 20

Jedwali Na. 3.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023 21

Jedwali Na. 3.11 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023........ 22

Jedwali Na. 3.12 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023 23

Jedwali Na. 3.13 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na aina ya kosa, Tanzania Bara, 2023........ 23

Jedwali Na. 4.1 Wahalifu Waliohamishwa kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023 25

Jedwali Na. 5.1 Idadi ya Wahalifu Waliotoka Magerezani kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023........ 27

Jedwali Na. 5.2 Idadi ya Wafungwa Walioachiliwa kwenda Kutumikia Kifungo cha Nje kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023........ 28

Jedwali Na. 5.3 Idadi ya Wafungwa Walioachiliwa Baada ya Kulipa Faini kwa Urefu wa Kifungo na Mikoa, Tanzania Bara, 2023........ 29

Jedwali Na. 5.4 Idadi ya Wahalifu Waliotoroka Chini ya Ulinzi Halali kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023 30

Jedwali Na. 5.5 Wahalifu Waliofariki Magerezani kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023 31

Jedwali Na. 5.6 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa........ 33

Jedwali Na. 6.1 Wahalifu Waliopewa Adhabu Magerezani kwa Aina ya Adhabu na Mikoa, Tanzania Bara, 2023 35

Jedwali Na. 7.1 Idadi ya Mahabusu Waliohukumiwa Wakiwa Magerezani kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023........ 37

Orodha ya Michoro

Mchoro Na. 2.1 Wahalifu Waliokuwepo Magerezani Tanzania Bara, 2023 5
Mchoro Na. 2.2 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Umri, Tanzania Bara, 2023 8
Mchoro Na. 2.3 Idadi ya Mahabusu Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani Kusubiri Kesi kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023 3
Mchoro Na. 2.4 Idadi ya Mahabusu Vijana Waliokuwepo Magerezani na Kusubiri Kesi kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023.. 4
Mchoro Na. 3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Tanzania Bara, 2023 8
Mchoro Na. 3.2 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023 10
Mchoro Na. 5.1 Idadi ya Wahalifu Waliotoka Magerezani, Tanzania Bara, 2023 27
Mchoro Na. 5.2 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa. 33

Maana ya Vifupisho na Tafsiri

ACP	-	Kamishna Msaidizi wa Magereza
A/INSP	-	Mkaguzi Msaidizi wa Magereza/Polisi
ASP	-	Mrakibu Msaidizi wa Magereza
CGP	-	Kamishna Jenerali wa Magereza
DRC	-	Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo
Ke	-	Mwanamke
Me	-	Mwanaume
NBS	-	Ofisi ya Taifa ya Takwimu
NPS	-	Ofisi ya Taifa ya Mashtaka
$O^I/_C$	-	Mkuu wa Gereza
SACP		Kamishna Msaidizi Mwandanizi wa Magereza
S/SGT	-	Sajin Taji
SGT	-	Sajenti
TPS	-	Jeshi la Magereza Tanzania
TPF	-	Jeshi la Polisi Tanzania
UKIMWI	-	Upungufu wa Kinga Mwilini
VI	-	Vijana (Chini ya miaka 18)

DIBAJI

Mzee Ramadhan Nyamka
Kamishna Jenerali wa Magereza

Jeshi la Magereza Tanzania Bara linaendelea kutoa taarifa rasmi za kitakwimu za wafungwa na mahabusu waliopo magerezani kwa lengo la kuonesha idadi ya wahalifu waliopo, aina za wahalifu, hukumu, sifa na tabia za wahalifu hao.

Taarifa hizi zitaliwezesha Jeshi hili kuboresha maeneo mbalimbali kama vile rasilimali watu, fedha na vifaa ili kuweza kupanga mikakati na mbinu mbalimbali zitakazoliwezesha kuwahifadhi na kuwarekebisha tabia wafungwa waliopo magerezani mpaka watakapomaliza adhabu zao kwa mujibu wa sheria.

Kwa kutambua umuhimu wa takwimu, Jeshi linaendelea kuboresha taarifa zake za kitakwimu ili ziweze kwenda na wakati. Aidha, Jeshi la Magereza kwa kushirikiana na Ofisi ya Taifa ya Takwimu (NBS) chini ya Mpango Kabambe wa Kitaifa wa Kuboresha na Kuimarisha Takwimu Tanzania awamu ya pili (TSMP II), litaendelea kutoa taarifa mbalimbali za kitakwimu kutokana na data za ndani ya Jeshi. Taarifa hizo, zitakuwa ni pamoja na za wafungwa na mahabusu za kila baada ya kipindi cha robo mwaka ambazo baadae zitatumika kuandaa taarifa za mwaka mzima.

Taarifa hizi zitaonesha hali halisi itakayoliwezesha jeshi hili kujipanga vyema ili kuweza kuyafikia malengo yaliyowekwa, mojawapo ikiwa ni kupunguza uhalifu nchini kama ilivyo katika mkakati wa taifa wa kudhibiti umaskini (NSGRP II) wa awamu ya pili

Nitoe rai kwa umma, vyombo vyote vya haki jinai na taasisi binafsi kuendelea kushirikiana bega kwa bega na Jeshi la Magereza kuhakikisha kuwa uhalifu unapungua na kuleta amani, hii itasaidia kupunguza msongamano wa wahalifu magerezani.

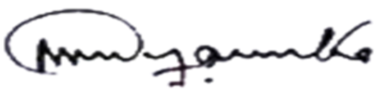

Mzee Ramadhani Nyamka,
Kamishna Jenerali wa Magereza,
Jeshi la Magereza Tanzania Bara,
DODOMA.

SHUKRANI

Chacha B. Jackson – SACP
Kaimu Kamishna wa Fedha na Mipango

Katika kukamilisha kazi ya uandaaji wa Taarifa hii ya nane ya takwimu za Wahalifu ya mwaka 2023, maofisa na askari magereza, wataalam kutoka Ofisi ya Taifa ya Takwimu, pamoja na wadau mbalimbali wamehusika wakiongozwa na ACP Rajabu H. Igongi (TPS), Shukrani za pekee zimwendee Kamishna Jenerali wa Jeshi la Magereza nchini (CGP), Mzee Ramadhani Nyamka kwa kutoa maelekezo mbalimbali yaliyofanikisha kukamilika kwa kazi hii pamoja na kuwatia moyo watendaji wakati wa kuandaa taarifa hii, Mkurugenzi Mkuu wa Ofisi ya Taifa ya Takwimu Dkt. Albina Chuwa ambaye kupitia mradi wa TSMP II aliwaruhusu wataalamu wake washirikiane na watendaji wa Magereza kufanikisha uandaaji wa Taarifa hii.

Shukrani za pekee ziwaendee wataalamu walioshiriki katika uandishi wa taarifa hii kama ifuatavyo: ACP Rajabu H. Igongi (TPS), ACP Elizabeth G. Mbezi (TPS), SP- Mbaraka Z. Mavumba (TPS), SP Beatrice A. Kavenuke (TPS), SP Dr. Marius R. Emmanuel (TPS), SP Mwasimba M. Boge (TPS), A/Insp Gilbert M. Gratian (TPS), A/Insp Sikujua A. Emmanuel (TPS), A/Insp Ruth A. Mshiu (TPS), A/Insp Joyce S. Kamunu (TPS), A/Insp Getruda S. Yamsebo, A/Insp George R. Mabula, A/Insp Vitalis W. Nyakisakwa (TPF), A/Insp Hatibu S. Kungulilo (TPS), S/Sgt Yustamatha C. Kashorogoto (TPS), Sgt Regnald M. Shaban (TPS), Sgt Phillip C. Wangese (TPS), Ndg Beata A. Kittau (NPS), Ndg Valerian G. Tesha (NBS), Ndg. Magreth J. Maningi (NBS) na Ndg. Rainer G. Kiama (NBS).

Aidha, shukrani ziwaendee Maafisa na Askari wa Jeshi la Magereza Tanzania Bara kwa michango yao waliyoitoa kufanikisha kuandaa taarifa hii. Kadhalika shukrani ziwaendee Jeshi la Polisi, Ofisi ya Taifa ya Mashtaka na Ofisi ya Taifa ya Takwimu kwa kuwaruhusu wataalamu wao kushiriki katika uandaaji wa taarifa hii.

Chacha B. Jackson - *SACP*
Kaimu Kamishna wa Fedha na Mipango,
Makao Makuu ya Jeshi la Magereza.
DODOMA.

MUHTASARI

Taarifa hii rasmi ya kitakwimu ni ya nane kutolewa na Jeshi la Magereza Tanzania Bara.Taarifa hii inahusu wafungwa na mahabusu waliokuwa magerezani katika kipindi cha mwaka 2023. Pia inatoa ufafanuzi wa kina katika maeneo makuu sita (6).

Eneo la kwanza ni wahalifu wote yaani wafungwa na mahabusu waliobaki magerezani mwishoni mwa mwaka 2023. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba 2023 wafungwa 18,395 na mahabusu 8,407 ndiyo waliobaki magerezani ikilinganishwa na wafungwa 15,960 na mahabusu 13,905 wa mwaka 2022. Hili ni ongezeko la wafungwa 2,435 sawa na asilimia 15.2, na upungufu wa mahabusu 5,498 sawa na asilimia 39.5

Pili ni wafungwa na mahabusu waliopokelewa magerezani kutoka mahakamani kwa mwaka 2023. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba 2023 wafungwa 25,819 na mahabusu 90,733 walipokelewa kutoka mahakamani ikilinganishwa na wafungwa 27,217 sawa na asilimia 22.2 na mahabusu 95, 593 sawa na asilimia 77.8, kwa mwaka 2022, hili ni upungufu wa wafungwa 1,398 sawa na asilimia 5.1 na mahabusu 4,860 sawa na asilimia 5.1

Tatu ni wafungwa na mahabusu waliohamia katika magereza mengine kwa sababu mbalimbali kama vile matibabu na kusikiliza rufaa. Kwa mwaka 2023 jumla ya wafungwa 10,541 na mahabusu 3,202 walihamishwa kwenda magereza mbalimbali ikilinganishwa na mwaka 2022 ambapo wafungwa walikuwa 10,010 na mahabusu 3,162 waliohamishwa ikiwa ni ongezeko la wafungwa 531 sawa na asilimia 5.3 na mahabusu 40 sawa na asilimia 1.3

Eneo la nne linahusu wafungwa na mahabusu walioachiwa huru kwa sababu mbalimbali kama vile kumaliza adhabu zao kwa mujibu wa Sheria. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2023 jumla ya wafungwa 27,143 na mahabusu 66,283 waliachiliwa huru, ukilinganisha na mwaka 2022 wafungwa walikuwa 25,901 na mahabusu 64,500. Hili ni ongezeko la wafungwa 1,242 sawa na asilimia 4.8 na mahabusu 1,783 sawa na asilimia 2.8.

Eneo la tano linahusu mahabusu waliohukumiwa kifungo wakiwa magerezani. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba, 2023 jumla ya mahabusu 5,982 walihukumiwa kifungo wakiwa magerezani ukilinganisha na mwaka 2022 mahabusu 7,479 wa mwaka 2022 waliohukumiwa. Huu ni upungufu wa mahabusu 1,497 Sawa na asilimia 20 ya waliohukumiwa wakiwa magerezani.

Na mwisho ni wahalifu waliopewa adhabu mbalimbali wakiwa magerezani. Katika kipindi cha Januari hadi Desemba 2023 jumla ya wahalifu 61 walipewa adhabu mbalimbali kutokana na utovu wa nidhamu ndani ya gereza ikilinganishwa na mwaka 2022 ambapo wahalifu 55 sawa na asilimia 0.2 walipewa adhabu. Hili ni ongezeko la wahalifu 6 sawa na asilimia 10.9.

SURA YA KWANZA

Usuli

1.0 Utangulizi

Sura hii inaangalia Jiografia ya Nchi na majukumu ya msingi ya Jeshi la Magereza Tanzania Bara. Takwimu zinazotolewa na Jeshi husaidia katika kupanga mipango ya kuhakikisha kuwa kuna uwepo wa rasilimali za kutosha, usimamizi na kutathmini matokeo ya utekelezaji wa mipango mbalimbali ya maendeleo. Rasilimali hizi ni pamoja na watumishi, fedha, vitendea kazi, ofisi, vyombo vya usafiri na makazi bora ya askari na wafungwa. Vilevile, ni muhimu kuhakikisha kuna rasilimali zinazoweka mazingira bora ya utekelezaji wa mikakati na programu mbalimbali za maendeleo katika Jeshi.

Aidha, kuna haja ya kuliwezesha Jeshi la Magereza kuwa la kisasa zaidi kwa kutumia teknolojia ya kisasa katika utekelezaji wa majukumu yake ya msingi kama ilivyoainishwa katika Sheria ya Magereza Sura Na. 58. Hatua hii itasaidia kuleta amani na utulivu nchini kwa kuwa na mbinu za kisasa za kuwahifadhi na kuwarekebisha tabia wahalifu ili watokapo magerezani wawe raia wema watakaoshiriki katika shughuli mbalimbali za kiuchumi na kijamii kwa maendeleo ya nchi.

1.1 Jiografia na Utawala

Tanzania ni Jamhuri ya Muungano wa nchi mbili ambazo ni Tanganyika na Zanzibar, nchi hizi ziliungana mwaka 1964. Tanzania ni miongoni mwa nchi saba (7) zinazounda Jumuiya ya Afrika Mashariki, nchi nyingine ni Burundi, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (DRC), Kenya, Rwanda, Sudan ya Kusini na Uganda. Tanzania ipo kati ya Latitudo 10 na 120 Kusini mwa Ikweta na Longitudo 290 na 410 Mashariki mwa Greenwich, ina eneo lenye ukubwa wa kilometa za mraba 945,454. Nchi hii inapakana na Kenya na Uganda upande wa Kaskazini na Msumbiji upande wa Kusini. Mashariki inapakana na Bahari ya Hindi, upande wa Magharibi inapakana na Rwanda, Burundi na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, na upande wa Kusini Magharibi inapakana na nchi za Malawi na Zambia.

Tanzania ina maziwa makuu matatu ambayo ni Victoria, Tanganyika na Nyasa. Ina vivutio vingi vya kitalii zikiwemo mbuga za wanyama pamoja na mlima Kilimanjaro ambao ni mrefu kuliko yote Barani Afrika. Pia ina mambo ya kale na fukwe nzuri katika maziwa na Pwani ya Tanzania Bara na Visiwa vya Zanzibar.

Hali ya hewa ya Tanzania ni ya kitropiki kwa kipindi chote cha mwaka, ambapo maeneo mengi yana misimu miwili ya mvua za masika na vuli. Shughuli kubwa za kiuchumi ni kilimo, ufugaji, utalii, uchimbaji wa madini, viwanda na utoaji wa huduma mbali mbali. Lugha Kuu ya Taifa ni Kiswahili inayozungumzwa takribani na watu wote pamoja na kuwa Tanzania ina makabila zaidi ya 120.

Tanzania imekuwa ikifuata mfumo wa demokrasia ya vyama vingi vya siasa kuanzia mwaka 1992. Dola ya Tanzania ina mihimili mitatu; Bunge, Serikali na Mahakama. Kiutawala, nchi hii ina mfumo wa Serikali mbili, Serikali ya Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Tanzania imegawanyika katika mikoa 31 ambapo 26 ipo Tanzania Bara na mitano (5) ipo Tanzania Zanzibar.

1.2 Jeshi la Magereza

Jeshi la Magereza lilianzishwa rasmi tarehe 25 Agosti, 1931 baada ya mgawanyiko wa Jeshi la Polisi, na linaongozwa kwa Sheria ya Magereza Sura Na. 58. Jeshi la Magereza limechangia kwa kiasi kikubwa kuleta amani na utulivu kwa kufanya kazi zake kikamilifu, kwa uadilifu mkubwa na kwa kuzingatia misingi ya Haki za Binadamu na Utawala Bora.

1.2.1 Majukumu ya Jeshi la Magereza

Majukumu ya Jeshi la Magereza kama yalivyoainishwa katika Sheria ya Magereza Sura Na. 58 ni kuchangia kuleta amani, kuendeleza na kudumisha usalama katika jamii kwa kufanya yafuatayo: -

i) Kuwapokea na kuwahifadhi wafungwa/watu wote wanaoletwa Magerezani kwa mujibu wa sheria;
ii) Kubuni na kuandaa progamu mbalimbali zenye lengo la kuwarekebisha tabia ili watokapo magerezani wawe raia wema.
iii) Kuendesha shughuli za huduma kwa watuhumiwa (mahabusu) kwa mujibu wa sheria; na
iv) Kutoa ushauri katika kuzuia na kudhibiti uhalifu.

Jeshi la Magereza linaendelea kufanya maboresho yatakayolifanya kuwa Jeshi la kisasa linalofanya kazi zake kwa ufanisi, uwajibikaji na weledi ili kutimiza malengo liliyojiwekea kwa kiwango cha juu.-

1.2.2 Takwimu za Jeshi la Magereza

Jeshi la Magereza lina Takwimu za aina tatu: Takwimu za Kiutawala, Takwimu za Uhalifu na Takwimu za Uzalishaji Mali. Takwimu za utawala zinahusu rasilimali watu, vifaa na fedha, Takwimu za uhalifu zinahusu mchakato mzima wa kuwapokea, kuwahifadhi kwa ajili ya kutekeleza adhabu kama ni wafungwa au kuwapeleka mahakamani kwa ajili ya kusikiliza kesi zao kama ni mahabusu. Vilevile kuwaachilia huru wafungwa kwa mujibu wa sheria. Takwimu za uzalishaji mali zinahusu taarifa zote za uzalishaji katika miradi mbalimbali ya magereza ikiwemo kilimo, ufugaji na shughuli za viwanda vidogo vidogo.

Takwimu hizi hulisaidia Jeshi la Magereza katika kupanga mipango yake ya kiutendaji na kimaendeleo. Aidha, Sura ya 2 mpaka ya 7 zinatoa taarifa za kitakwimu za wafungwa na mahabusu katika magereza yote kwa mwaka 2023.

1.2.3 Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Magereza

Kitengo cha Takwimu cha Jeshi la Magereza kipo katika Kurugenzi ya Fedha na Mipango. Kitengo hiki pamoja na kazi nyingine kinajukumu la kupokea taarifa mbalimbali za kitakwimu kutoka katika vituo vyote vya Jeshi la Magereza nchini kwa lengo la kuzichambua, kuzihifadhi, kuzisambaza pamoja na kuzitumia kuandaa taarifa mbalimbali na sera kwa kushirikiana na vitengo vingine.

SURA YA PILI

Wahalifu Waliokuwepo Magerezani

2.0 Utangulizi

Sura hii inatoa taarifa za wahalifu waliokuwepo magerezani kwa mwaka 2023, ikiainisha urefu wa vifungo, aina ya kosa, tabia, umri, jinsi, utaifa na mikoa. Jeshi la Magereza hupokea wahalifu wa aina mbili ambao ni Wafungwa na Mahabusu.

i. Mfungwa;

Mfungwa ni mtu yoyote aliyehukumumiwa kifungo na kuhifadhiwa gerezani kwa mujibu wa sheria.

ii. Mahabusu;

Ni mtu yoyote aliyeletwa na kuhifadhiwa gerezani akitokea mahakamani akisubiri kumalizika kwa mashauri yake, baada ya mashauri hayo kukamilika anaweza kuhukumiwa kifungo au kuachiwa huru.

2.1 Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi

Taarifa hii ni ya wahalifu waliokuwepo magerezani mwishoni mwa mwaka 2023. Katika magereza yote kulikuwa na wahalifu 26,802 ikilinganishwa na mwaka 2022 ambapo kulikuwa na wahalifu 32,190. Huu ni upungufu wa wahalifu 5,388 sawa na asilimia 16.7 Kati ya wahalifu waliokuwepo magerezani tarehe 31.12.2023, mahabusu walikuwa 8,407 ikilinganishwa na mahabusu 13,905 wa mwaka 2022 ambayo ni upungufu wa mahabusu 5,498 sawa na asilimia 39.5 na wafungwa 18,395 ikilinganishwa na 15,960 wa mwaka 2022. Hili ni ongezeko la wafungwa 2,435 sawa na asilimia 15.2

Mikoa iliyoongoza kuwa na wahalifu wengi ni Dar es Salaam (3,698; asilimia 13.8), Tanga (2,701; asilimia 10.1) na Mbeya (1,595; asilimia 5.9) na mikoa iliyokuwa na wahalifu wachache ni Songwe (267; asilimia 1), Singida (466: asilimia 1.7) na Ruvuma (468; asilima 1.7), Jedwali Na. 2.1 na Mchoro Na. 2.1.

Jedwali Na. 2.1 Idadi ya Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	2022				2023				
	Watu wazima		Vijana	Jumla	Watu wazima		Vijana	Jumla	Asilimia
	Me	Ke			Me	Ke			
Arusha	1,183	39	0	1,222	809	22	0	831	3.1
Dar es salaam	4,367	185	19	4,571	3,562	123	13	3698	13.8
Dodoma	1,583	59	17	1,659	1,236	42	11	1289	4.8
Geita	817	21	18	856	625	15	12	652	2.4
Iringa	1004	19	0	1,023	895	14	0	909	3.4
Kagera	1,641	68	0	1,709	1,325	42	0	1367	5.1
Kigoma	993	48	9	1,050	652	35	6	693	2.6
Kilimanjaro	1,233	58	0	1,291	896	45	0	941	3.5
Katavi	408	11	3	422	531	8	2	541	2
Lindi	539	6	0	545	545	5	0	550	2.1
Manyara	756	22	0	778	712	18	0	730	2.7
Mara	1,539	48	13	1,600	1,225	36	13	1274	4.7
Mbeya	1,765	50	0	1,815	1,562	32	0	1594	5.9
Morogoro	1,522	59	72	1,653	1,325	52	52	1429	5.3
Mtwara	634	18	1	653	526	13	1	540	2
Mwanza	1,493	82	0	1,575	1,125	74	0	1199	4.8
Njombe	614	8	0	622	526	7	0	533	2
Pwani	1,059	12	4	1,075	985	7	2	994	3.7
Ruvuma	559	21	0	580	452	16	0	468	1.7
Rukwa	803	18	0	821	652	13	0	665	2.9
Singida	604	16	0	620	452	14	0	466	1.7
Shinyanga	614	21	0	635	523	16	0	539	2
Songwe	397	9	8	414	256	6	5	267	1
Simiyu	617	23	0	640	523	16	0	539	2
Tabora	1,427	38	8	1,473	1,356	33	4	1393	5.2
Tanga	2,864	17	7	2,888	2,685	11	5	2701	10
Jumla	**31,035**	**976**	**179**	**32,190**	**25,961**	**715**	**126**	**26,802**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 2.1 Wahalifu Waliokuwepo Magerezani Tanzania Bara, 2023

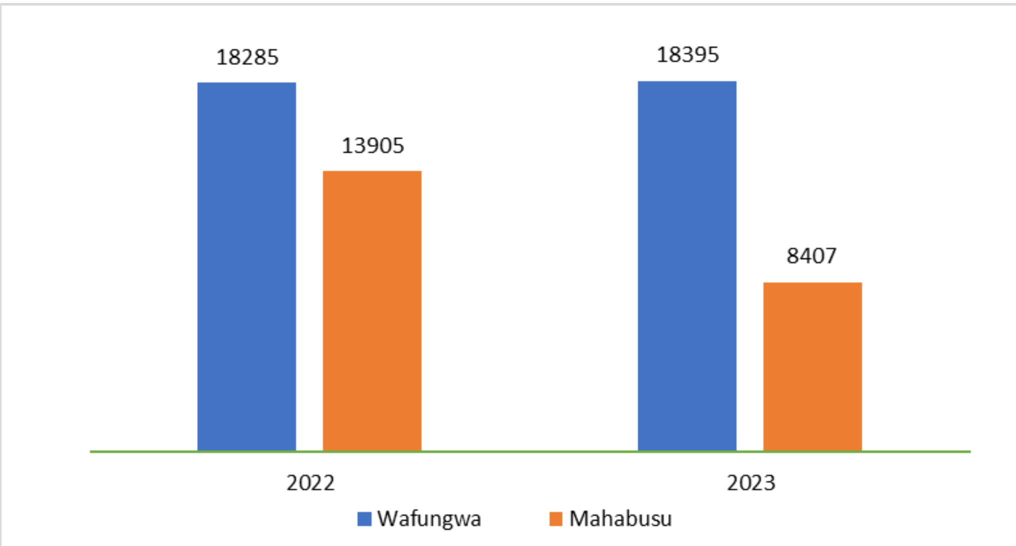

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.2 Wahaifu waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Umri Tanzania Bara, 2023

Takwimu zinaonesha kuwa mwaka 2023 wahalifu wanaume walikuwa 25,961 sawa na asilimia 96.9, wanawake 715 sawa na asilimia 2.7 ambapo wahalifu vijana walikuwa 126 sawa na asilimia 0.4. Mwaka 2022, wanaume wahalifu walikuwa 31,035 sawa na asilimia 96.4, wanawake 976 sawa na asilimia 3.0 na vijana 179 sawa na asilimia 0.6.

Mikoa iliyoongoza kwa idadi kubwa ya wahalifu ni Dar es Salaam (3,698; asilimia 13.8), Tanga (2,701; asilimia 10.1) na Mbeya (1,594; asilimia 5.9). Mikoa ambayo ilikuwa na wahalifu wachache zaidi ni Songwe (267; asilimia 1), Singida (466; asilimia 1.7) na Ruvuma (468; asilimia 1.7), (Jedwali Na. 2.2).

Jedwali Na. 2.2 Idadi ya Wahalifu Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Jinsi, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	2022			Jumla	2023			Jumla	Asilimia
	Watu wazima		Vijana		Watu wazima		Vijana		
	Me	Ke			Me	Ke			
Arusha	1,183	39	0	1,222	809	22	0	831	3.1
Dar es salaam	4,367	185	19	4,571	3,562	123	13	3698	13.8
Dodoma	1,583	59	17	1,659	1,236	42	11	1289	4.8
Geita	817	21	18	856	625	15	12	652	2.4
Iringa	1004	19	0	1,023	895	14	0	909	3.4
Kagera	1,641	68	0	1,709	1,325	42	0	1367	5.1
Kigoma	993	48	9	1,050	652	35	6	693	2.6
Kilimanjaro	1,233	58	0	1,291	896	45	0	941	3.5
Katavi	408	11	3	422	531	8	2	541	2
Lindi	539	6	0	545	545	5	0	550	2.1
Manyara	756	22	0	778	712	18	0	730	2.7
Mara	1,539	48	13	1,600	1,225	36	13	1274	4.7
Mbeya	1,765	50	0	1,815	1,562	32	0	1594	5.9
Morogoro	1,522	59	72	1,653	1,325	52	52	1429	5.3
Mtwara	634	18	1	653	526	13	1	540	2
Mwanza	1,493	82	0	1,575	1,125	74	0	1199	4.8
Njombe	614	8	0	622	526	7	0	533	2
Pwani	1,059	12	4	1,075	985	7	2	994	3.7
Ruvuma	559	21	0	580	452	16	0	468	1.7
Rukwa	803	18	0	821	652	13	0	665	2.9
Singida	604	16	0	620	452	14	0	466	1.7
Shinyanga	614	21	0	635	523	16	0	539	2
Songwe	397	9	8	414	256	6	5	267	1
Simiyu	617	23	0	640	523	16	0	539	2
Tabora	1,427	38	8	1,473	1,356	33	4	1393	5.2
Tanga	2,864	17	7	2,888	2,685	11	5	2701	10
Jumla	**31,035**	**976**	**179**	**32,190**	**25,961**	**715**	**126**	**26,802**	**100**

2.3 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Umri

Jumla ya wafungwa 18,395 walikuwepo magerezani. Wafungwa wenye miaka 18 hadi 29 walikuwa 5,017 sawa na asilimia 27.3, Wafungwa wenye miaka 30 hadi 39 walikuwa 4,832 sawa na asilimia 26.3, wafungwa wenye umri wa miaka 40 hadi 49, walikuwa 6,353 sawa na asilimia 34.5, Wafungwa wenye miaka 50 hadi59, walikuwa 2013 sawa na asilimia 10.9. Umri huu ndiyo nguvu kazi ya Taifa letu. Na Wafungwa wenye umri wa zaidi ya miaka 60 na kuendelea walikuwa 14 sawa na asilimia 0.1, (Jedwali Na. 2.3 na Mchoro Na. 2.2).

Jedwali Na. 2.3 Idadi ya Wafungwa Waliokuwepo Magerezani Kwa Mikoa na Umri, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Chini ya miaka18	Miaka 18 - 29		Miaka 30 - 39		Miaka 40 - 49		Miaka 50 - 59		Miaka 60 na Zaidi		Jumla kuu
	vijana	Mle	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	
Arusha	0	312	0	166	7	208	0	30	9	0	0	732
Dar es Salaam	16	225	6	248	20	734	16	218	0	0	0	1483
Dodoma	1	208	19	117	1	690	11	95	2	0	0	1144
Geita	15	132	2	218	3	134	6	65	0	0	0	575
Iringa	0	178	3	258	2	175	0	44	0	0	0	660
Kagera	0	358	3	429	12	306	9	86	2	3	0	1208
Kigoma	0	365	6	186	13	115	3	102	0	0	0	790
Kilimanjaro	0	292	10	178	7	117	6	135	0	0	0	745
Katavi	0	57	0	100	1	88	1	9	0	0	0	256
Lindi	1	149	2	0	0	146	2	32	0	2	0	334
Manyara	0	101	4	146	5	145	5	36	1	0	0	443
Mara	4	198	6	286	0	356	8	117	6	0	0	981
Mbeya	0	308	6	354	4	491	13	86	3	0	0	1265
Morogoro	87	265	6	295	11	360	10	189	3	0	0	1226
Mtwara	0	24	0	141	4	189	4	63	1	0	0	426
Mwanza	26	310	8	314	17	308	9	137	5	0	0	1134
Njombe	0	136	0	21	2	120	4	25	0	0	0	308
Pwani	0	118	0	192	2	151	2	101	0	0	0	566
Ruvuma	0	1-84	2	0	4	164	2	34	2	0	0	392
Rukwa	0	89	0	256	5	250	3	18	2	0	0	623
Singida	0	152	2	152	2	0	1	53	0	0	0	362
Shinyanga	0	109	5	138	3	99	3	27	1	0	0	385
Songwe	0	29	0	96	1	77	5	27	0	0	0	235
Simiyu	0	68	0	120	3	102	2	87	1	9	0	392
Tabora	0	229	3	287	5	207	6	102	1	0	0	840
Tanga	16	328	0	0	0	479	11	55	1	0	0	890
Jumla	**166**	**4,924**	**93**	**4,698**	**134**	**6,211**	**142**	**1,973**	**40**	**14**	**0**	**18,395**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 2.2 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Umri, Tanzania Bara, 2023

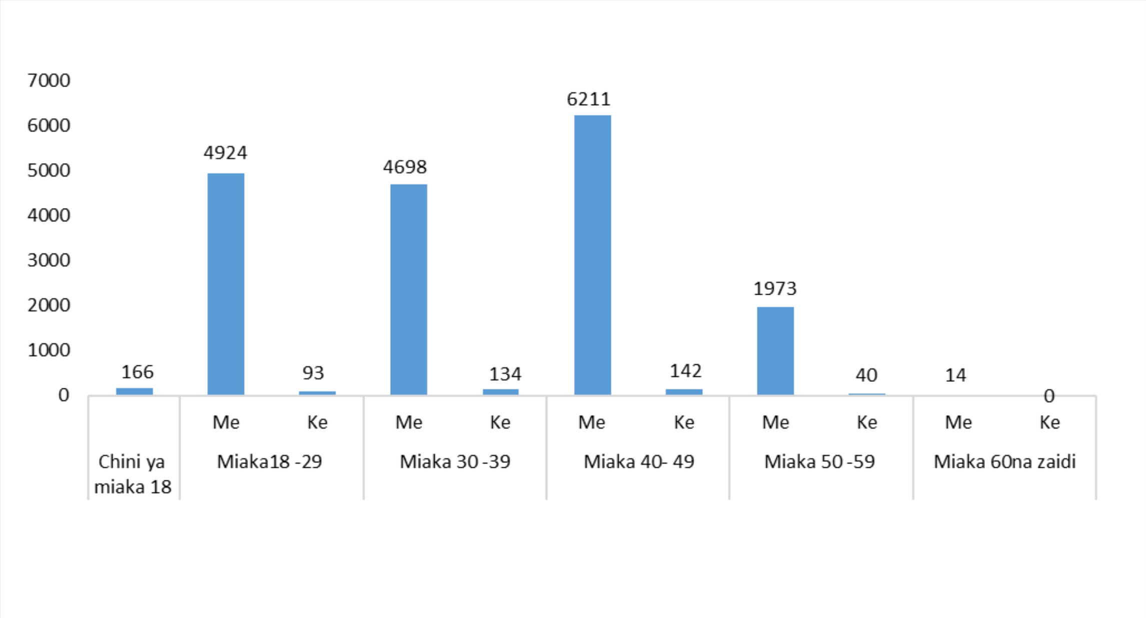

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.4 Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa, Jinsi na Tabia

Kitabia, kuna aina mbili za wafungwa magerezani, kwanza ni wafungwa wenye tabia nzuri (*Star)*. Hawa ni wafungwa waliohukumiwa kifungo magerezani kwa mara ya kwanza au ya pili ambao historia ya uhalifu wao, tabia zao na aina ya makosa ya nyuma waliyotenda wanaonekana wanafaa kwa urekebishaji na mafunzo. Kundi la pili ni wafungwa wa kawaida (*Ordinary)* ambao ni wale waliokosa sifa ya kuwa *Star*.

Mwaka 2023 walikuwepo wafungwa18,395 magerezani na kati yao 13,506 sawa na asilimia 73.4 walikuwa wafungwa wenye tabia nzuri *(star)* na 4,889 sawa na asilimia 26.6 walikuwa wafungwa wa kawaida (*ordinary,)* (Jedwali Na. 2.4).

Jedwali Na. 2.4 Idadi ya Wafungwa Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa, Jinsi na Tabia, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Tabia nzuri				Tabia ya kawaida				Jumla Kuu
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla	
Arusha	492	11	0	503	224	5	0	229	732
Dar es salaam	780	45	0	825	423	0	0	423	1248
Dodoma	776	25	9	810	270	8	3	281	1091
Geita	485	8	3	496	47	3	0	50	546
Iringa	578	5	0	583	77	0	0	77	660
Kagera	761	13	0	774	240	13	0	253	1027
Kigoma	658	21	0	679	110	1	0	111	790
Kilimanjaro	412	13	0	425	310	10	0	320	745
Katavi	204	2	0	206	50	0	0	50	256
Lindi	256	5	0	261	72	1	0	73	334
Manyara	330	13	0	343	98	2	0	100	443
Mara	729	19	0	748	230	3	0	233	981
Mbeya	875	25	0	900	364	1	0	365	1265
Morogoro	720	30	19	769	452	0	5	457	1226
Mtwara	221	6	0	227	196	3	0	199	426
Mwanza	540	38	0	578	346	1	0	347	925
Njombe	234	5	0	239	68	1	0	69	308
Pwani	425	4	4	433	132	0	1	133	566
Ruvuma	230	10	0	240	152	0	0	152	392
Rukwa	488	6	0	494	125	4	0	129	623
Singida	251	4	0	255	106	1	0	107	362
Shinyanga	237	12	0	249	136	0	0	136	385
Songwe	150	4	0	154	79	2	0	81	235
Simiyu	193	4	0	197	125	2	0	127	324
Tabora	746	14	8	768	69	1	2	72	840
Tanga	1,340	6	4	1350	311	2	2	315	1665
Jumla	**13,111**	**348**	**47**	**13,506**	**4,812**	**64**	**13**	**4,889**	**18,395**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.5 Wafungwa wa Adhabu ya Kifo Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Hali ya Rufaa.

Mwaka 2023 walikuwepo wafungwa wa adhabu ya kifo 802 waliokata rufaa Mahakama ya Rufaa ya Tanzania. Kati yao, 176 sawa na asilimia 21.9 rufaa zao zilikataliwa na wafungwa 626 sawa na asilimia 78.1 waliendelea kusubiri kusikilizwa kwa rufaa zao. Wafungwa ambao rufaa zao zilikataliwa wanasubiri utekelezwaji wa hukumu ya kifo, (Jedwali Na. 2.5 na Mchoro Na. 2.3).

Jedwali Na. 2.5 Idadi ya Wafungwa wa Adhabu ya Kifo Waliokuwepo Magerezani kwa Mikoa na Hali ya Rufaa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Rufaa zilizokataliwa			Rufaa ambazo hazijasikilizwa			Jumla kuu
	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla	
Arusha	0	0	0	13	0	13	13
Dar es salaam	15	0	15	89	5	94	109
Dodoma	26	0	26	98	4	102	128
Kagera	3	0	3	25	0	25	28
Kilimanjaro	2	0	2	5	0	5	7
Mbeya	34	0	34	82	5	87	121
Mtwara	9	0	9	38	0	38	47
Mwanza	39	2	41	126	12	138	179
Ruvuma	0	0	0	4	0	4	4
Tabora	38	0	38	75	3	78	116
Tanga	8	0	8	42	0	42	50
Jumla	**174**	**2**	**176**	**597**	**29**	**626**	**802**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara
***Angalizo*;** Mikoa ambayo haipo kwenye jedwali haikuwa na wafungwa wa aina hiyo.

2.6 Wafungwa Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa

Wafungwa watu wazima waliokuwepo magerezani mwaka 2023 walikuwa 18,229 sawa na asilimia 99.1 ya wafungwa wote. Makosa makuu matatu yaliyofanywa na wafungwa wengi watu wazima kuliko makosa mengine ni Wizi (5,245; asilimia 28.8), Kujeruhi na shambulio (2,005; asilimia 11.0) na Kuvunja na kuiba (1,650; asilimia 9.1). Makosa yaliyofanywa na wafungwa wachache ni Kutakatisha fedha (36: asilimia 0.2), Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu (33; asilimia 0.18) na Kutishia kuua (28; asilimia 0.15).

Aidha, mwaka 2023 jumla ya wafungwa vijana waliokuwepo katika magereza yote Tanzania Bara walikuwa 166 sawa na asilimia 0.9 ya wafungwa wote. Makosa yaliyokuwa na wafungwa wengi vijana kuliko mengine ni Wizi (60; asilimia 0.3), Kuua bila kukusudia (17 asilimia 0.1) na Kubaka (12; asilimia 0.1). Makosa yaliyofanywa na wafungwa vijana wachache ni kujaribu kuua na kujiua (01; asilimia 0.01), Kupatikana na dawa za Kulevya, kuua bila kukusudia na usafirishaji wa dawa za kulevya (2; asilimia 0.01) kila kosa, (Jedwali Na. 2.6)

Jedwali Na. 2.6 Idadi ya Wafungwa Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Watu wazima		Jumla	Vijana		Jumla	Jumla kuu	Asilimia
	Me	Ke		Me	Ke			
Mauaji	771	31	802	0	0	0	802	4.4
Mauaji (adhabu ya kifo kuwa kifungo)	69	0	69	0	0	0	69	0.4
Kuua bila kukusudia	290	19	309	12	5	17	326	1.8
Kujaribu kuua/kujiua	130	2	132	1	0	1	133	0.7
Unyang`anyi wa kutumia silaha	624	2	626	3	0	3	629	3.4
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	494	41	535	2	0	2	537	2.9
Rushwa	67	3	70	0	0	0	70	0.4
Kupatikana na Silaha/Risasi	78	2	80	0	0	0	80	0.4
Kupatikana na madawa ya kulevya	294	21	315	2	0	2	317	1.7
Wizi	5,092	93	5185	52	8	60	5245	28.5
kupatikana na Nyara za Serikali	356	11	367	0	0	0	367	2.0
Kubaka	753	5	758	12	0	12	770	4.2
Kulawiti	8	0	8	0	0	0	8	0.0
Kujeruhi na Shambulio	1,949	56	2005	0	0	0	2005	10.9
Kuchoma nyumba moto	89	6	95	0	0	0	95	0.5
Usafirishaji haramu wa Binadamu	4	0	4	0	0	0	4	0.0
Makosa ya Barabarani	65	0	65	0	0	0	65	0.4
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	98	1	99	0	0	0	99	0.5
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	53	0	53	0	0	0	53	0.3
Uhujumu Uchumi	46	6	52	0	0	0	52	0.3
Kutakatisha fedha	36	0	36	0	0	0	36	0.2
Kughushi	65	0	65	0	0	0	65	0.4
Kupatikana na Mazao ya Misitu	235	0	235	0	0	0	235	1.3
Kutelekeza watoto	5	2	7	0	0	0	7	0.0
Kuingia kwa jinai	109	3	112	0	0	0	112	0.6
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	178	18	196	0	0	0	196	1.1
Kupatikana na pombe ya moshi	276	12	288	0	0	0	288	1.6
Uzembe na Uzururaji	385	9	394	7	1	8	402	2.2
Kuvunja na kuiba	1,625	18	1643	7	0	7	1650	9.0
Kutishia kuua	26	2	28	0	0	0	28	0.2
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	29	4	33	0	0	0	33	0.2
Kudharau amri ya Mahakama	37	2	39	0	0	0	39	0.2
Kufanya fujo	43	1	44	0	0	0	44	0.2
Kuharibu mali	61	1	62	5	1	6	68	0.4
Kutishia kuua kwa maneno	95	3	98	0	0	0	98	0.5
Kutoa lugha ya matusi	119	5	124	0	0	0	124	0.7
Kupatikana na mali ya wizi	126	0	126	0	0	0	126	0.7
Wizi wa mifugo	158	0	158	0	0	0	158	0.9
Makosa mengineyo	2,879	33	2912	32	16	48	2960	16.1
Jumla	**17,817**	**412**	**18,229**	**135**	**31**	**166**	**18,395**	**100**
Asilimia	**96.9**	**2.2**	**99.1**	**0.7**	**0.2**	**0.9**	**100**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.7 Wafungwa Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo

Takwimu zinaonesha kuwa jumla ya wafungwa watu wazima 18,266 walikuwepo magerezani. Kifungo kilichokuwa na wafungwa watu wazima wengi kuliko vingine ni chini ya miezi 6 ambapo walikuwa 5,847 sawa na asilimia 32. Aidha kifungo kilichokuwa na wafungwa watu wazima wachache ni kifungo cha zaidi ya miaka 30 ambapo walikuwa 335 sawa na asilimia 1.8 (Jedwali Na. 2.7).

Jedwali Na. 2.7 Idadi ya Wafungwa Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Chini ya miezi 6	Miezi 6 – Mwaka 1	Mwaka 1 - 3	Miaka 3 - 5	Miaka 5 - 10	Miaka 10 -15	Maiaka 15 - 20	Miaka 20 - 30	Zaidi ya miaka 30	Kifungo cha maisha	kunyongwa	Jumla
Mauaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	802	802
Mauaji (adhabu ya kifo kuwa kifungo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69	0	69
Kuua bila kukusudia	47	22	88	77	60	12	3	0	0	0	0	309
Kujaribu kuua/kujiua	54	43	20	3	7	1	0	4	0	0	0	132
Unyang`anyi wa kutumia silaha	61	75	47	69	135	85	4	121	17	12	0	626
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	77	92	129	45	26	35	46	31	43	11	0	535
Rushwa	34	26	8	1	1	0	0	0	0	0	0	70
Kupatikana na Silaha/Risasi	15	24	18	9	1	1	7	1	0	4	0	80
Kupatikana na madawa ya kulevya	51	61	84	25	6	11	22	31	13	11	0	315
Wizi	2,112	2,017	606	343	85	17	5	0	0	0	0	5185
kupatikana na Nyara za Serikali	59	21	67	18	13	7	105	76	0	1	0	367
Kubaka	0	0	0	0	0	0	148	134	256	220	0	758
Kulawiti	0		0	0	0	0	0	0	0	8	0	8
Kujeruhi na Shambulio	821	838	257	60	18	6	5	0	0	0	0	2005
Kuchoma nyumba moto	27	28	7	23	5	0	0	1	2	2	0	95
Usafirishaji haramu wa Binadamu	0	0		4	0	0	0	0	0	0	0	4
Makosa ya Barabarani	25	40		0	0	0	0	0	0	0	0	65
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	0	32	21	0	0	0	0	0	0	0	0	53
Kutakatisha fedha	0	0	32	13	0	0	0	0	0	0	0	45
Kughushi	0	0	42	23	0	0	0	0	0	0	0	65
Kupatikana na Mazao ya Misitu	0	123	84	28	0	0	0	0	0	0	0	235
Kutelekeza watoto	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	7
Kuingia kwa jinai	18	52	42	0	0	0	0	0	0	0	0	112
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	133	32	32	0	0	0	0	0	0	0	0	197
Kupatikana na pombe ya moshi	145	109	34	0	0	0	0	0	0	0	0	288
Uzembe na Uzururaji	324	49	21	0	0	0	0	0	0	0	0	394
Kuvunja na kuiba	403	713	302	130	65	18	12	0	0	0	0	1643
Kutishia kuua	0	12	14	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	0	19	14	0	0	0	0	0	0	0	0	33
Kudharau amri ya Mahakama	10	29		0	0	0	0	0	0	0	0	39
Kutoa taarifa ya uongo	4	0		0	0	0	0	0	0	0	0	4
Kufanya fujo	34	10		0	0	0	0	0	0	0	0	44
Kuharibu mali	30	32		0	0	0	0	0	0	0	0	62
Kutishia kuua kwa maneno	48	50		0	0	0	0	0	0	0	0	98
Kutoa lugha ya matusi	96	28		0	0	0	0	0	0	0	0	124
Kupatikana na mali ya wizi	102	24		0	0	0	0	0	0	0	0	126
Wizi wa mifugo	0	46	49	63	0	0	0	0	0	0	0	158
Makosa mengineyo	1,117	852	965	142	23	22	27	5	4	0	0	3157
Jumla	**5,847**	**5,506**	**2,983**	**1,076**	**445**	**215**	**384**	**404**	**335**	**338**	**802**	**18,335**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.8 Mahabusu Watu Wazima na Vijana Waliokuwepo Magerezani Kusubiri Hukumu kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda waliokaa Gerezani

Mwaka 2023, jumla ya mahabusu 8,407 walikuwepo magerezani kusubiri hukumu, kati yao watu wazima walikuwa 8,341sawa na asilimia 99.2 na vijana walikuwa 66 sawa na asilimia 0.8.

Makosa yaliyoongoza kuwa na idadi kubwa ya mahabusu ni wizi (1,679; asilimia 20), kuvunja na kuiba (800; asilimia 9.5) na kupatikana na dawa za kulevya (737; asilimia 8.8). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya mahabusu ni kutoa taarifa ya uongo (3; asilimia 0.04), Usafirishaji haramu wa binadamu (10; asilimia 0.12) na Kutelekeza watoto (11; asilimia 0.13), (Jedwali Na. 2.7 na Mchoro Na. 2.3 na 2.4) na Kiambatisho Na. 7 na 8.

Jedwali Na. 2.8 Idadi ya Mahabusu Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

Makosa	Watu wazima		Jumla	Vijana		Jumla	Jumla kuu	Asilimia
	Me	Ke		Me	Ke			
Mauaji	120	12	132	2	0	2	134	1.6
Kujaribu kuua/kujiua	235	11	246	0	0	0	246	2.9
Unyang`anyi wa kutumia silaha	236	10	246	0	0	0	246	2.9
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	152	23	175	2	0	2	177	2.1
Rushwa	68	5	73	0	0	0	73	0.9
Kupatikana na Silaha/Risasi	139	8	147	3	0	3	150	1.8
Kupatikana na madawa ya kulevya	723	12	735	2	0	2	737	8.8
Wizi	1,632	26	1658	19	2	21	1679	20
kupatikana na Nyara za Serikali	632	16	648	6	0	6	654	7.8
Kubaka	165	4	169	5	0	5	174	2.1
Kulawiti	23	0	23	0	0	0	23	0.3
Kujeruhi na Shambulio	236	45	281	6	0	6	287	3.4
Kuchoma nyumba moto	125	9	134	0	0	0	134	1.6
Usafirishaji haramu wa Binadamu	10	0	10	0	0	0	10	0.1
Makosa ya Barabarani	45	0	45	0	0	0	45	0.5
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	63	1	64	0	0	0	64	0.8
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	53	0	53	0	0	0	53	0.6
Uhujumu Uchumi	46	6	52	0	0	0	52	0.6
Kutakatisha fedha	36	0	36	0	0	0	36	0.4
Kughushi	65	0	65	0	0	0	65	0.8
Kupatikana na Mazao ya Misitu	185	0	185	0	0	0	185	2.2
Kutelekeza watoto	9	2	11	0	0	0	11	0.1
Kuingia kwa jinai	54	3	57	0	0	0	57	0.7
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	165	9	174	0	0	0	174	2.1
Kupatikana na pombe ya moshi	523	34	557	0	0	0	557	6.6
Uzembe na Uzururaji	671	22	693	2	0	2	695	8.3
Kuvunja na kuiba	785	12	797	3	0	3	800	9.5
Kutishia kuua	26	2	28	0	0	0	28	0.3
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	36	4	40	0	0	0	40	0.5
Kudharau amri ya Mahakama	67	2	69	0	0	0	69	0.8
Kutoa taarifa ya uongo	3	0	3	0	0	0	3	0
Kufanya fujo	43	1	44	0	0	0	44	0.5
Kuharibu mali	61	1	62	0	0	0	62	0.7
Kutishia kuua kwa maneno	95	3	98	0	0	0	98	1.2
Kutoa lugha ya matusi	69	5	74	0	0	0	74	0.9
Kupatikana na mali ya wizi	86	0	86	0	0	0	86	1
Wizi wa mifugo	125	0	125	0	0	0	125	1.5
Makosa mengineyo	231	15	246	12	2	14	260	3.1
Jumla	**8,038**	**303**	**8,341**	**62**	**4**	**66**	**8,407**	**100**
Asilimia	**95.6**	**3.6**	**99.2**	**0.7**	**0.04**	**0.8**	**100**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 2.3 Idadi ya Mahabusu Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani Kusubiri Kesi kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

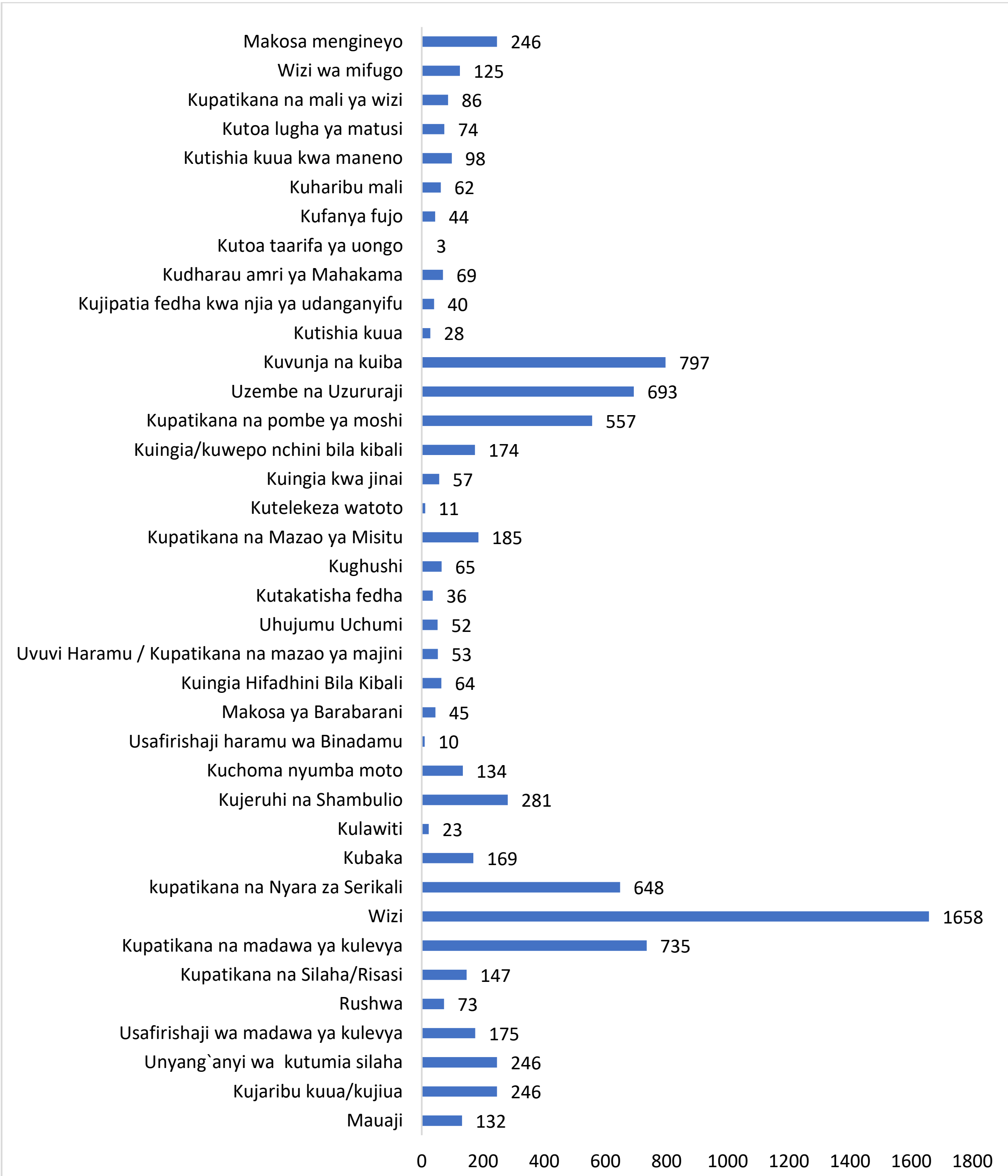

.

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 2.4 Idadi ya Mahabusu Vijana Waliokuwepo Magerezani na Kusubiri Kesi kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

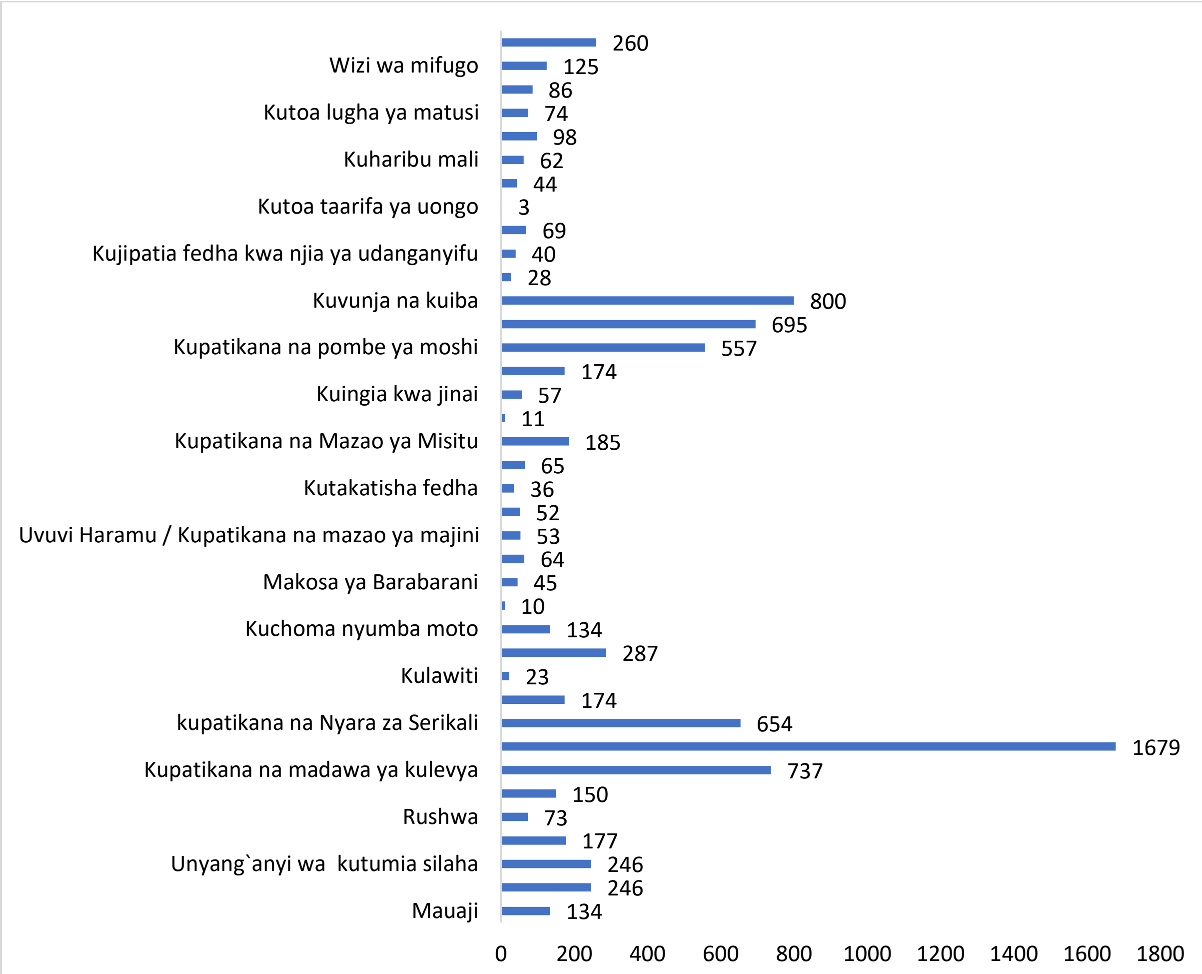

2.9 Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto

Mwaka 2023 kulikuwa na wahalifu wajawazito 22 na wanawake 41 wenye watoto 52. Kati yao wafungwa wajawazito walikuwa 10 na wafungwa 16 wenye watoto 23. Aidha, mahabusu wajawazito walikuwa 12 na mahabusu 25 Wenye watoto 29.

Makosa yaliyoongoza kuwa na idadi kubwa ya wahalifu wajawazito na wenye watoto gerezani ni mauaji (18; asilimia 28.6), Kujeruhi na shambulio (13, asilimia 20.6) na Wizi (10, asilimia 15.9). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya wahalifu wajawazito na wenye watoto ni kuua bila kukusudia (2: asilimia 3.2), Usafirishaji wa dawa za kulevya (1, asilimia 1.6) na kupatikana na pombe ya moshi (gongo) (2 sawa na asilimia 3.2), (Jedwali Na. 2.9).

Jedwali Na. 2.9 Idadi ya Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

Aina ya kosa	Wafungwa			Mahabusu			Jumla ya Whalifu	Asilimia
	Wajawazito	Wenye	Watoto	Wajawazito	Wenye	Watoto		
Mauaji	0	4	5	6	8	8	18	28.6
Mauaji (adhabu ya kifo kuwa kifungo)	0	0	0	1	1	1	2	3.2
Kuua bila kukusudia	0	2	5	0	0	0	2	3.2
Kujaribu kuua/kujiua	0	2	2	1	2	3	5	7.9
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	0	0	0	0	1	1	1	1.6
Kupatikana na madawa ya kulevya	0	0	0	0	1	1	1	1.6
Wizi	3	2	2	2	3	3	10	15.9
Kujeruhi na Shambulio	5	2	3	0	6	8	13	20.6
Kupatikana na pombe ya moshi	0	1	2	0	1	1	2	3.2
Makosa mengineyo	2	3	4	2	2	3	9	14.3
Jumla	**10**	**16**	**23**	**12**	**25**	**29**	**63**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani, kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Nchi Walizotoka

Mwaka 2023 wafungwa 1,577 wasio raia wa Tanzania walikuwepo magerezani. Kati ya hao, wanaume walikuwa (1,559; asilimia 98.9) na wanawake walikuwa (18, asilimia 1.1). Wengi wa wafungwa hao walitoka Burundi (804; asilimia 51.6), Ethiopia (561; asilimia 36) na Rwanda (36; asilimia 2.3).

Makosa yaliyoongoza kuwa na idadi kubwa ya mahabusu ni kuingia/kuwepo nchini bila kibali (1,325; asilimia 84), kuingia hifadhini bila kibali (35; asilimia 2.2) na wizi (26; asilimia 1.6) (Jedwali Na. 2.10 na 2.11) na Kiambatisho Na. 3.

Jedwali Na. 2.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Aina ya Kosa Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Mauaji	1	0	1
Kuua bila kukusudia	3	0	3
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	14	0	14
Rushwa	0	2	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	15	2	17
Kupatikana na madawa ya kulevya	4	0	4
Wizi	26	0	26
Kujeruhi na Shambulio	0	1	1
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	35	0	35
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	1320	5	1325
Kuvunja na kuiba	3	0	3
Makosa mengineyo	138	8	146
Jumla	**1,559**	**18**	**1,577**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Jedwali Na. 2.11 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023

Nchi	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Angola	1	0	1
Brazil	1	0	1
Burundi	799	5	804
Cameroun	2	0	2
China	6	0	6
DRC	33	2	35
Ethiopia	561	0	561
Ghana	1	0	1
Greece	1	0	1
Guinea	1	0	1
India	1	0	1
Indonesia	1	0	1
Iran	5	0	5
Ireland	1	0	1
Kenya	29	2	31
Liberia	2	0	2
Malawi	23	3	26
Malaysia	1	0	1
Msumbiji	4	0	4
Nigeria	26	0	26
Rwanda	33	3	36
Somalia	11	1	12
Uganda	12	2	14
Zambia	4	0	4
Jumla	**1,559**	**18**	**1,577**

Chanzo: Jeshi la Magereza TanzaniaBara

2.11 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwa Aina ya Kosa na Jinsi.

Jumla ya mahabusu 415 wasio raia wa Tanzania walikuwepo magerezani mwaka 2023. Aidha, wengi wao walikuwa wanaume (405; asilimia 97.6) na wanawake (10, asilimia 2.4). Mahabusu wengi wasio raia walitoka Ethiopia (246; asilimia 59.3) Burundi (85; asilimia 20.5) na Kenya (18; asilimia 4.3). Makosa yaliyoongoza kuwa na idadi kubwa ya mahabusu ni Kuingia/kuwepo nchini bila kibali (317; asilimia 76.4), Kuingia hifadhini bila kibali (33; asilimia 8) na wizi (15; asilimia 3.6). (Jedwali Na. 2.12 na 2.13) na Kiambatisho Na. 4.

Jedwali Na. 2.12 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani kwaAina ya Kosa na Jinsi Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Kuua bila kukusudia	2	0	2
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	9	1	10
Kupatikana na Silaha/Risasi	11	2	13
Kupatikana na madawa ya kulevya	4	0	4
Wizi	15	0	15
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	33	0	33
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	314	3	317
Kuvunja na kuiba	6	0	6
Makosa mengineyo	11	4	15
Jumla	**405**	**10**	**415**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Jedwali Na. 2.13 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani Kwa Jinsi Na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023

Nchi	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Angola	1	0	1
Belgium	1	0	1
Burundi	81	4	85
Cameroun	1	0	1
China	1	0	1
DRC	8	2	10
Ethiopia	246	0	246
Guinea	1	0	1
India	3	0	3
Iran	14	0	14
Kenya	17	1	18
Latvia	2	0	2
Malawi	2	0	2
Nigeria	12	0	12
Rwanda	7	2	9
Somalia	1	0	1
Uganda	6	1	7
Zambia	1	0	1
Jumla	**405**	**10**	**415**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

2.12 Wagonjwa wa Afya ya Akili Waliokuwepo Gerezani

Hawa ni watu wenye ugonjwa wa akili ambao wanaweza wakawa wamefanya kosa/uhalifu au kutofanya kosa lakini kuwepo kwao uraiani ni hatari kwao wenyewe na kwa jamii inayowazunguka. Mwaka 2023 kulikuwa na jumla ya wahalifu 60 wenye ugonjwa wa akili wote walikuwa Mkoa wa Dodoma, kati yao wafungwa wanaume walikuwa 32 na wafungwa wanawake walikuwa 4. Aidha, mahabusu wanaume walikuwa 23 na mwanamke alikuwa mmoja (1).

SURA YA TATU

Wahalifu Waliopokelewa Magerezani kutoka Mahakamani

3.0 Utangulizi

Sura hii inahusu wahalifu wote walipokelewa magerezani kutoka mahakamani mwaka 2023. Lengo ni kufahamu aina ya wahalifu kwa jinsi, umri, kosa na muda waliokaa magerezani wakisubiri hukumu za kesi zao, urefu wa vifungo na uraia wao.

3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani, kwa Jinsi na Mikoa

Mwaka 2023, jumla ya wahalifu 116,552 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani ikilinganishwa na wahalifu 122,810 wa mwaka 2022, huu ni upungufu wa wahalifu 6,258 sawa na asilimia 5.1.

Mwaka 2023 jumla ya wafungwa 25,819 sawa na asilimia 22.2 waliopokelewa magerezani ikilinganishwa na wafungwa 27,217 sawa na asilimia 22.2 waliopokelewa mwaka 2022, huu ni upungufu wa wafungwa 1,398 sawa na asilimia 5.1.

Pia, jumla ya mahabusu 90,733 sawa na asilimia 77.9 walipokelewa magerezani mwaka 2023 ikilinganishwa na mahabusu 95,593 sawa na asilimia 77.8 waliopokelewa mwaka 2022, huu ni upungufu wa mahabusu 4,860 sawa na asilimia 5.1.

Mchoro Na. 3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Tanzania Bara, 2023

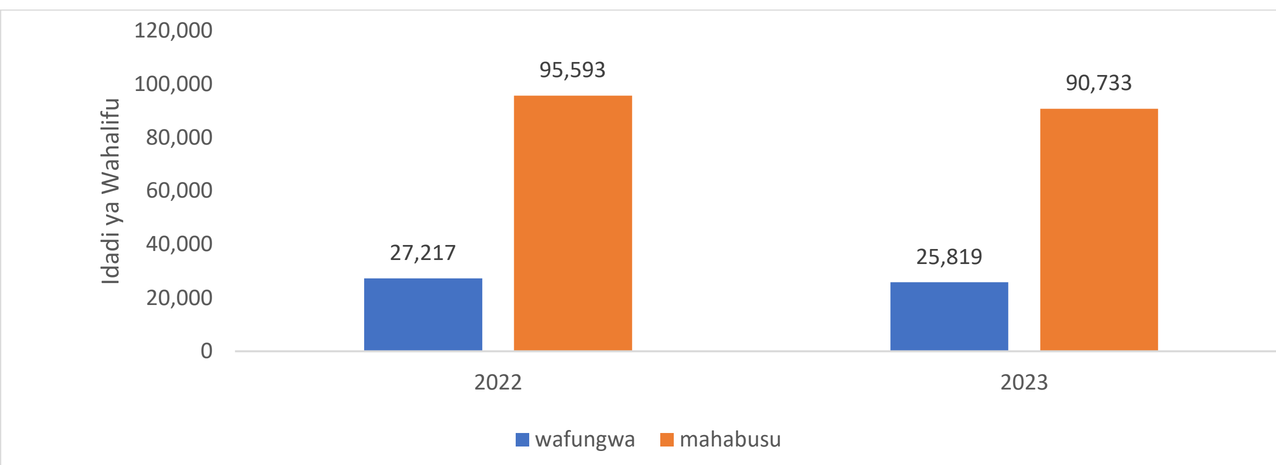

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Aidha, mwaka 2023 wahalifu wanaume waliopokelewa walikuwa 106,926 sawa na asilimia 91.7, wanawake 8,351 sawa na asilimia 7.2 na vijana 1,275 sawa na asilimia 1.1, ikilinganishwa na mwaka 2022 wanaume waliopokelewa walikuwa 112,397 sawa na asilimia 91.5, wanawake 8,965 sawa na asilimia 7.3 na vijana 1,448 sawa na asilimia 1.2. Huu ni upungufu wa wanaume 5,471 sawa na asilimia 4.9, wanawake 614 sawa asilimia 6.9 na vijana 173 sawa na asilimia 12.0 (Kiambatisho Na.2).

Mikoa iliyopokea wahalifu wengi kuliko mikoa mingine ni Dar Es Salaam (10,484; asilimia 9.0), Mara (8,585; asilimia 7.4) na Kagera (7,927; asilimia 6.8) na Mikoa ambayo ilipokea wahalifu wachache ni Iringa (2,142; asilimia 1.8), Ruvuma (2,185; asilimia 1.9) na Rukwa (2,192; asilimia 1.9), (Jedwali Na. 3.1 na Mchoro Na. 3.2).

Jedwali Na. 3.1 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani Kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	2022				2023			
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla
Arusha	4,659	332	3	**4,994**	4,325	286	4	**4,615**
Dar es salaam	8,041	1,643	382	**10,066**	8,952	1,245	291	**10,488**
Dodoma	5,837	467	100	**6,404**	5,236	426	85	**5,747**
Geita	5,378	217	134	**5,729**	5,103	227	84	**5,414**
Iringa	2,357	169	9	**2,535**	2,011	125	6	**2,142**
Kagera	7,589	786	17	**8,392**	7,215	689	23	**7,927**
Kigoma	3,600	232	32	**3,864**	2,896	256	36	**3,188**
Kilimanjaro	7,206	555	7	**7,768**	6,985	684	15	**7,684**
Katavi	3,208	158	31	**3,397**	2,985	124	14	**3,123**
Lindi	2,722	76	21	**2,819**	2,365	82	23	**2,470**
Manyara	3,737	276	5	**4,018**	3,452	288	3	**3,743**
Mara	8,352	372	129	**8,853**	8,125	348	112	**8,585**
Mbeya	5,373	391	36	**5,800**	5,231	368	42	**5,641**
Morogoro	4,693	369	306	**5,368**	4,562	348	296	**5,206**
Mtwara	2,433	133	8	**2,574**	2,352	122	6	**2,480**
Mwanza	5,382	712	107	**6,201**	5,124	756	123	**6,003**
Njombe	2,201	203	30	**2,434**	2,123	215	24	**2,362**
Pwani	5,365	191	12	**5,568**	5,124	205	8	**5,337**
Ruvuma	2,183	129	22	**2,334**	2,031	136	18	**2,185**
Rukwa	2,242	159	18	**2,419**	2,032	145	15	**2,192**
Singida	3,900	325	4	**4,229**	3,845	316	3	**4,164**
Shinyanga	3,149	245	0	**3,394**	3,214	201	4	**3,419**
Songwe	2,364	112	8	**2,484**	2,142	96	12	**2,250**
Simiyu	2,392	181	2	**2,575**	2,254	145	3	**2,402**
Tabora	3,043	342	5	**3,390**	3,256	312	6	**3,574**
Tanga	4,991	190	20	**5,201**	3,986	206	19	**4,211**
Jumla	**112,397**	**8,965**	**1,448**	**122,810**	**106,926**	**8,351**	**1,275**	**116,552**

Chanzo Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 3.2 Wahalifu Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

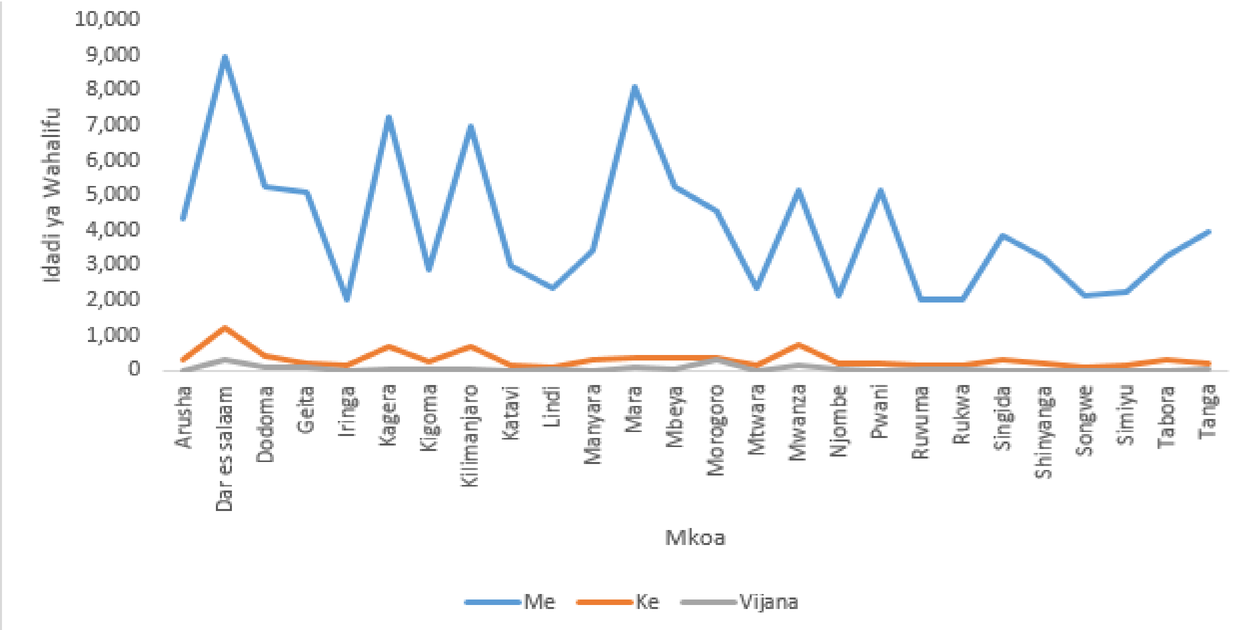

Chanzo Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.2 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Umri, Jinsi na Mikoa

Mwaka 2023 wafungwa waliopokelewa magerezani walikuwa 25,819 kati yao wanaume walikuwa 24,014 sawa na asilimia 93.0, wanawake walikuwa 1,480 sawa na asilimia 5.7 na vijana walikuwa 325 sawa na asilimia 1.3. Wengi wao ni wale wenye miaka 40 - 49 ambao walikuwa 7899sawa na asilimia 30.55 wakifuatiwa na wafungwa wenye miaka 30 - 39 ambao walikuwa 7260 sawa na asilimia 28.11.

Mikoa iliyopokea wafungwa wengi kuliko mikoa mingine ni D’Salaam (1,846; asilimia 7.2), Morogoro (1,705; asilimia 6.6) na Tanga (1,572; asilimia 6.1). Aidha, mikoa iliyopokea wafungwa wachache kuliko mikoa mingine ni Simiyu (385; asilimia 1.5), Njombe (443; asilimia 1.7) na Iringa (504; asilimia 1.2), (Jedwali Na. 3.2).

Jedwali Na. 3.2 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Umri, Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Chini ya miaka 18	Miaka18 -29			Miaka 30 -39			Miaka 40- 49			Miaka 50 -59			Miaka 60na zaidi			Jumla kuu
		Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla	Me	Ke	Jumla	
Arusha	2	219	12	231	199	12	211	214	11	225	110	8	118	12	2	14	801
Dar es Salaam	31	485	28	513	486	36	522	522	28	550	196	13	209	18	3	21	1,846
Dodoma	9	374	14	388	419	23	442	357	24	381	108	17	125	15	2	17	1,362
Geita	23	384	17	401	333	18	351	396	19	415	194	8	202	3	0	3	1,395
Iringa	9	135	2	137	10	10	20	180	8	188	144	6	150	0	0	0	504
Kagera	17	421	17	438	569	35	604	574	58	632	275	27	302	8	2	10	2,003
Kigoma	8	234	6	240	314	12	326	389	22	411	108	11	119	5	0	5	1,109
Kilimanjaro	6	360	14	374	301	16	317	279	27	306	66	35	101	4	2	6	1,110
Katavi	5	112	5	117	116	12	128	179	16	195	98	2	100	5	0	5	550
Lindi	19	188	5	193	289	11	300	138	18	156	81	8	89	0	0	0	757
Manyara	4	136	6	142	214	9	223	218	12	198	79	5	84	0	0	0	651
Mara	12	245	8	253	204	19	223	286	23	309	82	13	95	12		12	904
Mbeya	31	274	14	288	345	23	368	394	21	415	103	15	118	10	0	10	1,230
Morogoro	54	426	24	450	538	31	569	318	32	350	255	18	273	9	0	9	1,705
Mtwara	8	114	2	116	204	13	217	196	11	207	94	3	97	0	0	0	645
Mwanza	43	274	18	292	320	23	343	343	41	384	156	17	173	8	1	9	1,244
Njombe	9	109	6	115	120	9	129	119	7	126	59	5	64	0	0	0	443
Pwani	6	483	3	486	242	11	253	347	10	357	123	7	130	5	0	5	1,237
Ruvuma	3	214	2	216	310	5	315	338	13	351	184	8	192	0	0	0	1,077
Rukwa	4	142	6	148	153	13	166	158	12	170	81	6	87	0	0	0	575
Singida	3	140	4	144	211	14	225	175	15	190	102	9	111	6	0	6	679
Shinyanga	0	175	11	186	140	11	151	146	16	162	91	4	95	0	0	0	594
Songwe	6	136	9	145	98	10	108	244	9	253	96	6	102	0	0	0	614
Simiyu	0	174	11	185	59	10	69	86	12	98	28	3	31	2	0	2	385
Tabora	4	175	10	185	220	11	231	290	14	304	93	7	100	3	0	3	827
Tanga	9	395	15	410	425	24	449	539	27	566	119	11	130	8	0	8	1,572
Jumla	**325**	**6,524**	**269**	**6,793**	**6,839**	**421**	**7,260**	**7,425**	**506**	**7,899**	**3,125**	**272**	**3,397**	**133**	**12**	**145**	**25,819**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.3 Wafungwa Warudiaji Waliopokelewa Magerezani kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa

Kwa kawaida mfungwa anapopokelewa kutoka mahakamani taarifa zake za nyuma huangaliwa ili kubaini kama ameshawahi kuhukumiwa kifungo. Taarifa hizi huwa katika makundi matatu, kwanza ni wale waliohukumiwa kifungo kwa mara ya kwanza (*first offender*), pili ni wale waliohukumiwa kifungo kwa mara ya pili (*one previous conviction*) na tatu ni wale walio hukumiwa kifungo gerezani zaidi ya mara mbili (*recidivist*). Wafungwa waliofungwa kuanzia kifungo cha pili na kuendelea huitwa warudiaji.

Kwa mwaka 2023 jumla ya wafungwa warudiaji waliopokelewa magerezani walikuwa 3,914, wengi wa wafungwa warudiaji waliopokelewa magerezani ni wale waliohukumiwa kwa mara ya pili. Wafungwa wa kifungo cha pili walikuwa 2,728 sawa na asilimia 69.7 na wenye zaidi ya vifungo viwili walikuwa 1,186 sawa na asilimia 30.3. Takwimu hizi zinaonesha kuwa bado kuna wafungwa wengi warudiaji magerezani, ambao wanapewa adhabu za vifungo baada ya kumaliza vifungo vyao vya awali kwa makosa mbalimbali, (Jedwali Na. 3.3).

Idadi kubwa ya wafungwa warudiaji waliopokelewa magerezani ilikuwa wanaume 3,624 sawa na asilimia 92.6, wanawake 100 sawa na asilimia 2.5 na vijana 190 sawa na asilimia 4.9.

Mikoa iliyoongoza kwa idadi kubwa ya wafungwa warudiaji waliopokelewa magerezani ni Kilimanjaro (484; asilimia 12.4), Mara (326; asilimia 8.3), Arusha (274; asilimia 7.0) na Morogoro (274; asilimia 7.0). Mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya wafungwa warudiaji waliopokelewa magerezani ni Kagera (22; asilimia 0.7), Katavi (29; asilimia 0.7) na Songwe (40; asilimia 1.0), (Jedwali Na. 3.3).

Jedwali Na. 3.3 Wafungwa Warudiaji Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Mikoa Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Kifungo cha pili			Jumla	Zaidi ya kifungo cha pili			Jumla	Jumla ya wafungwa warudiaji			Jumla
	Me	Ke	Vijana		Me	Ke	Vijana		Me	Ke	Vijana	
Arusha	186	8	2	196	78	0	0	78	264	8	2	274
D'Salaam	185	15	25	225	9	0	6	15	194	15	31	240
Dodoma	96	0	7	103	63	0	2	65	159	0	9	168
Geita	90	1	19	110	17	0	4	21	107	1	23	131
Iringa	24	0	8	32	46	0	1	47	70	0	9	79
Kagera	5	0	12	17	1	0	4	5	6	0	16	22
Kigoma	71	5	6	82	32	0	2	34	103	5	8	116
Kilimanjaro	198	29	6	233	247	4	0	251	445	33	6	484
Katavi	23	1	5	29	0	0	0	0	23	1	5	29
Lindi	95	1	15	111	59	1	4	64	154	2	19	175
Manyara	82	1	4	87	53	0	0	53	135	1	4	140
Mara	212	10	16	238	80	2	6	88	292	12	22	326
Mbeya	115	0	23	138	40	0	8	48	155	0	31	186
Morogoro	198	1	1	200	74	0	0	74	272	1	1	274
Mtwara	62	4	0	66	33	1	0	34	95	5	0	100
Mwanza	123	3	0	126	51	0	0	51	174	3	0	177
Njombe	60	3	0	63	44	0	0	44	104	3	0	107
Pwani	62	1	0	63	25	0	0	25	87	1	0	88
Ruvuma	68	0	0	68	40	0	0	40	108	0	0	108
Rukwa	42	0	3	45	14	3	0	17	56	3	3	62
Singida	123	0	0	123	49	0	0	49	172	0	0	172
Shinyanga	45	0	0	45	2	0	0	2	47	0	0	47
Songwe	36	0	0	36	4	0	0	4	40	0	0	40
Simiyu	50	1	0	51	10	0	0	10	60	1	0	61
Tabora	111	1	0	112	11	0	0	11	122	1	0	123
Tanga	125	3	1	129	55	1	0	56	180	4	1	185
Jumla	**2,487**	**88**	**153**	**2,728**	**1,137**	**12**	**37**	**1,186**	**3,624**	**100**	**190**	**3,914**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.3 Wafungwa Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo

Mwaka 2023, wafungwa watu wazima 25,494 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani, kati yao wanaume walikuwa 24,014. sawa na asilimia 94.2 na wanawake walikuwa 1,480 sawa na asilimia 5.8. Aidha, wengi wao walikutwa na hatia ya makosa ya wizi (8,838; asilimia 34.7), Kujeruhi na shambulio (2,386; asilimia 9.4) na kuvunja na kuiba (2,828; asilimia 7.9) na makosa ambayo yalikuwa na idadi ndogo ya wafungwa ni Kulawiti (8; asilimia 0.03), Usafirishaji haramu binadamu (11; asilimia 0.04) na kutoa taarifa ya uongo (12; sawa na asilimia 0.05), (Jedwali Na. 3.4).

Jedwali Na. 3.4 Wafungwa Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Chini ya miezi 6	Mieiz 6 - Mwaka 1	Mwaka 1 - 3	Miaka 3 - 5	Miaka 5 - 10	Miaka 10 - 15	Maiaka 15 - 20	Miaka 20 - 30	Zaidi ya miaka 30	Kifungo cha maisha	kunyongwa	Jumla
Mauaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	96	96
Kuua bila kukusudia	65	32	9	6	60	12	3	0	0	0	0	187
Kujaribu kuua/kujiua	54	43	20	96	12	2	0	6	0	0	0	233
Unyang`anyi wa kutumia silaha	74	125	74	125	145	95	12	142	25	33	0	850
Usafirishaji wa dawa ya kulevya	96	125	152	65	36	45	65	36	56	15	0	691
Rushwa	56	38	12	3	5	0	0	0	0	0	0	114
Kupatikana na Silaha/Risasi	29	39	24	26	12	0	0	0	0		0	130
Kupatikana na dawa ya kulevya	63	89	126	46	16	14	35	65	36	15	0	505
Wizi	4,251	2,569	1025	652	253	65	23	0	0	0	0	8838
kupatikana na Nyara za Serikali	85	32	85	48	36	29	196	125	0	0	0	636
Kubaka	0	0	0	0	0	0	148	134	256	220	0	758
Kulawiti	0		0	0	0	0	0	0	0	8	0	8
Kujeruhi na Shambulio	963	845	365	126	65	14	8	0	0	0	0	2386
Kuchoma nyumba moto	36	35	14	36	8	0	0	1	0	0	0	130
Usafirishaji haramu wa Binadamu	0	3	4	4	0	0	0	0	0	0	0	11
Makosa ya Barabarani	36	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	45	36	42	0	0	0	0	0	0	0	0	123
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	0	65	36	0	0	0	0	0	0	0	0	101
Uhujumu Uchumi	0	0	16	23	0	0	0	0	0	0	0	39
Kutakatisha fedha	0	0	39	18	0	0	0	0	0	0	0	57
Kughushi	0	0	63	27	0	0	0	0	0	0	0	90
Kupatikana na Mazao ya Misitu	0	165	102	56	0	0	0	0	0	0	0	323
Kutelekeza watoto	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Kuingia kwa jinai	26	65	54	0	0	0	0	0	0	0	0	145
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	145	125	89	0	0	0	0	0	0	0	0	359
Kupatikana na pombe ya moshi	165	123	45	0	0	0	0	0	0	0	0	333
Uzembe na Uzururaji	356	59	32	0	0	0	0	0	0	0	0	447
Kuvunja na kuiba	435	826	425	185	112	26	19	0	0	0	0	2028
Kutishia kuua	0	18	24	0	0	0	0	0	0	0	0	42
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	0	29	33	0	0	0	0	0	0	0	0	62
Kudharau amri ya Mahakama	26	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62
Kutoa taarifa ya uongo	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Kufanya fujo	65	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88
Kuharibu mali	45	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86
Kutishia kuua kwa maneno	69	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	143
Kutoa lugha ya matusi	126	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	189
Kupatikana na mali ya wizi	145	68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	213
Wizi wa mifugo	0	84	26	63	0	0	0	0	0	0	0	173
Makosa mengineyo	2,420	965	1,023	136	45	36	65	6	8	0	0	4704
Jumla	**9,888**	**6,906**	**3,959**	**1,741**	**805**	**338**	**574**	**515**	**381**	**291**	**96**	**25,494**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.4 Wafungwa Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Urefu wa Kifungo

Mwaka 2023 wafungwa vijana 325 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani, kati yao wanaume walikuwa 277 sawa na asilimia 85.2 na wanawake walikuwa 48 sawa na asilimia 14.8

Makosa yaliyokuwa na idadi kubwa ya wafungwa vijana ni wizi (40; asilimia 12.3), kujeruhi/shambulio (29; sawa na asilimia 8.9) na uzembe/uzururaji (27; sawa na asilimia 8.3). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ni kujaribu kuua (2; asilimia 0.01) kuua bila kukusudia, kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu na kuchoma nyumba moto (3) kila moja sawa na asilimia 0.01. Wafungwa wengi vijana walifungwa zaidi vifungo vya miezi 6 hadi mwaka mmoja, (Jedwali Na. 3.5).

Jedwali Na. 3.5 Wafungwa Vijana Waliopokolewa Magerezani Kutoka Mahakamani Kwa Jinsi, Aina ya kosa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Chini ya miezi 6	Mieizi 6 - Mwaka 1	Mwaka 1 - 3	Miaka 3 - 5	Miaka 5 - 10	Miaka 10 - 15	Maiaka 15 - 20	Miaka 20 - 30	Zaidi ya miaka 30	Kifungo cha maisha	kunyongwa	Jumla
Kuua bila kukusudia	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Kujaribu kuua/kujiua	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Unyang`anyi wa kutumia silaha	4	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	11
Usafirishaji wa dawa ya kulevya	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Kupatikana na Silaha/Risasi	2	3	0	0	0	0	0	0	0		0	5
Kupatikana na dawa ya kulevya	4	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Wizi	6	12	8	6	8	0	0	0	0	0	0	40
kupatikana na Nyara za Serikali	6	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	12
Kubaka	0	0	0	0	0	3	5	0	0	0	0	8
Kujeruhi na Shambulio	8	12	6	3	0	0	0	0	0	0	0	29
Kuchoma nyumba moto	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	6	12	4	0	0	0	0	0	0	0	0	22
Kutelekeza watoto	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Kuingia kwa jinai	2	6	8	0	0	0	0	0	0	0	0	16
Kupatikana na pombe ya moshi	8	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Uzembe na Uzururaji	12	6	9	0	0	0	0	0	0	0	0	27
Kuvunja na kuiba	11	6	4	4	0	0	0	0	0	0	0	25
Kutishia kuua	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Kutoa lugha ya matusi	9	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Kupatikana na mali ya wizi	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Wizi wa mifugo	0	6	5	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Makosa mengineyo	12	7	6	3	0	0	0	0	0	0	0	28
Jumla	**96**	**122**	**68**	**23**	**8**	**3**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**325**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.5 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Kushindwa Kulipa Faini kwa Mikoa na Urefu wa Kifungo

Mwaka 2023, jumla ya wafungwa 10,591 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani kwa kushindwa kulipa faini, wengi wao 8,034 sawa na asilimia 75.9 walihukumiwa kifungo cha zaidi ya miezi mitatu.

Mikoa iliyokuwa na idadi kubwa ya wafungwa walioshindwa kulipa faini ni Kigoma (1,399; asilimia 13.2), Kagera (993; asilimia 9.4), Dar es Salaam (847; asilimia 8.0) na mikoa iliyokuwa na idadi ndogo ya wafungwa walioshindwa kulipa faini ni Njombe (33; asilimia 0.3), Simiyu (100; asilimia 0.9) na Arusha (110; asilimia 1.0), (Jedwali Na. 3.6).

Jedwali Na. 3.6 Wafungwa Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa kushindwa Kulipa Faini kwa Mikoa na Urefu wa Kifungo, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Chini ya mwezi 1	Zaidi ya Mwezi 1-3	Zaidi ya miezi 3	Jumla	Asilimia
Arusha	2	45	63	110	1
Dar Es Salaam	26	189	632	847	8
Dodoma	3	28	412	443	4.2
Geita	4	132	365	501	4.7
Iringa	9	56	214	279	2.6
Kagera	3	145	845	993	9.4
Kigoma	102	312	985	1399	13.2
Kilimanjaro	12	264	490	766	7.2
Katavi	3	42	63	108	1
Lindi	17	88	165	270	2.5
Manyara	6	82	125	213	2
Mara	5	65	142	212	2
Mbeya	3	96	423	522	4.9
Morogoro	4	56	385	445	4.2
Mtwara	16	102	85	203	1.9
Mwanza	8	114	385	507	4.8
Njombe	5	12	16	33	0.3
Pwani	6	14	740	760	7.2
Ruvuma	4	29	132	165	1.6
Rukwa	19	32	196	247	2.3
Singida	8	65	185	258	2.4
Shinyanga	6	42	63	111	1.1
Songwe	3	39	142	184	1.7
Simiyu	4	73	23	100	0.9
Tabora	3	42	384	429	4.1
Tanga	38	74	374	486	4.6
Jumla	**319**	**2,238**	**8,034**	**10591**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.6 Wahalifu Wanawake Wajawazito na Wenye Watoto Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Aina ya Kosa

Mwaka 2023, jumla ya wafungwa wanawake 40 walipokelewa, kati yao wajawazito walikuwa 19 na wenye watoto walikuwa 21 wakiwa, na watoto 25. Aidha, jumla ya mahabusu 87 walipokelewa, kati yao wajawazito walikuwa 31 na mahabusu wenye watoto 56, wakiwa na watoto 62, (Jedwali Na. 3.7).

Jedwali Na. 3.7 Wahalifu Wajawazito na Wenye Watoto Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

Aina ya kosa	Wafungwa			Mahabusu		
	Wajawazito	Wenye watoto	Watoto	Wajawazito	Wenye watoto	Watoto
Mauaji	3	2	2	12	18	19
Kuua bila kukusudia	2	3	4	1	2	2
Kujaribu kuua/kujiua	0	0	0	0	2	2
Unyang`anyi wa kutumia silaha	1	0	0	2	1	1
Wizi	5	3	4	3	4	4
kupatikana na Nyara za Serikali	0	0	0	2	8	9
Kujeruhi na Shambulio	3	4	4	6	9	10
Kupatikana na pombe ya moshi	1	2	3	0	7	8
Uzembe na Uzururaji	0	3	3	2	3	4
Makosa mengineyo	4	4	5	3	2	3
Jumla	**19**	**21**	**25**	**31**	**56**	**62**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania

3.7 Mahabusu Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu.

Mwaka 2023, jumla ya mahabusu watu wazima 89,783 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani, kati yao wanaume walikuwa 82,912 sawa na asilimia 92.4 na wanawake walikuwa 6,871 sawa na asilimia 7.7. Mahabusu wengi walituhumiwa kwa makosa ya wizi (23,099; asilimia 25.7, makossa mengineyo (13,006; asilimia 14.5) na kujeruhi na shambulio (7,917; asilimia 8.82). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya mahabusu ni usafirishaji haramu wa binadamu (28; asilimia 0.03), kutoa taarifa ya uongo (102; sawa na asilimia 0.1) na kudharau amri ya mahakama (104; sawa na asilimia 0.1), (Jedwali Na. 3.8).

Jedwali Na. 3.8 Mahabusu Watu Wazima Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu, Tanzania Bara, 2023

Aina ya kosa	Januari hadi Machi		Aprili hadi Juni		Julai hadi Septemba		Oktoba hadi Disemba		Jumla	Asilimia
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke		
Mauaji	485	185	456	185	658	145	745	147	3,006	3.35
Kujaribu kuua/kujiua	152	42	235	42	236	65	245	41	1,058	1.18
Unyang`anyi wa kutumia silaha	1,956	142	1,845	126	1,658	145	1,840	165	7,877	8.77
Usafirishaji wa dawa ya kulevya	356	15	203	14	356	21	602	35	1,602	1.78
Rushwa	142	36	142	32	165	48	185	65	815	0.91
Kupatikana na Silaha/Risasi	258	22	198	28	245	21	278	42	1,092	1.22
Kupatikana na dawa ya kulevya	369	22	368	18	347	26	478	36	1,664	1.85
Wizi	6,452	165	5,234	169	5,321	152	5,421	185	23,099	25.73
kupatikana na Nyara za Serikali	1,452	26	1,352	42	1,548	26	1,685	28	6,159	6.86
Kubaka	840	12	895	8	785	17	843	13	3,413	3.8
Kulawiti	120	0	84	0	65	0	85	0	354	0.36
Kujeruhi na Shambulio	1,852	185	1,785	169	1,658	278	1,754	236	7,917	8.82
Kuchoma nyumba moto	185	16	187	29	240	36	243	35	971	1.08
Usafirishaji haramu wa Binadamu	8	0	6	0	5	0	9	0	28	0.03
Makosa ya Barabarani	253	15	362	13	458	32	321	14	1,468	1.64
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	113	6	125	4	145	6	163	18	580	0.65
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	89	0	142	0	126	0	175	0	532	0.59
Kutakatisha fedha	36	0	45	0	26	0	32	0	139	0.15
Kughushi	56	5	48	1	63	0	49	2	224	0.25
Kupatikana na Mazao ya Misitu	125	4	136	5	142	6	163	2	583	0.65
Kuingia kwa jinai	39	0	53	0	42	0	62	0	196	0.22
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	186	12	156	18	189	21	153	25	760	0.85
Kupatikana na pombe ya moshi	376	245	326	236	315	215	406	278	2,397	2.67
Uzembe na Uzururaji	289	171	321	253	296	244	323	271	2,168	2.41
Kuvunja na kuiba	1,301	12	939	8	1,025	11	1,386	7	4,689	5.22
Kutishia kuua	96	3	84	5	72	6	95	4	365	0.41
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	145	0	185	0	165	0	163	0	658	0.73
Kudharau amri ya Mahakama	20	0	23	0	24	0	37	0	104	0.12
Kutoa taarifa ya uongo	14	2	23	5	24	2	31	1	102	0.11
Kufanya fujo	5	4	43	2	56	1	62	2	175	0.19
Kuharibu mali	123	4	152	4	135	2	163	3	586	0.65
Kutishia kuua kwa maneno	125	6	146	8	185	6	175	4	655	0.73
Kutoa lugha ya matusi	63	7	85	5	96	4	75	3	338	0.38
Kupatikana na mali ya wizi	65	23	125	12	85	19	75	12	416	0.46
Wizi wa mifugo	168	0	145	0	136	0	138	0	587	0.65
Makosa mengineyo	2,153	130	4,321	235	3,155	235	2,563	214	13,006	14.48
Jumla	**20,467**	**1,517**	**20,975**	**1,676**	**20,247**	**1,790**	**21,223**	**1,888**	**89,783**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.8 Mahabusu Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu.

Mwaka 2023 jumla ya mahabusu vijana 950 walipokelewa magerezani kutoka mahakamani, kati yao wanaume walikuwa 858 sawa na asilimia 90.3 na wanawake walikuwa 92 sawa na asilimia 9.7 Makosa yaliyokuwa na idadi kubwa ya mahabusu ni wizi (181; asilimia 19.1), unyang'anyi (128; sawa na asilimia 13.5) na Shambulio/kijeruhi (77; sawa na asilimia 8.1). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya mahabusu ni kuchoma nyumba moto (11; sawa na asilimia 1.2, kupatikana na silaha/risasi (12; sawa na asilimia 1.3), kupatikana na pombe ya moshi (gongo) (15; sawa na asilimia 1.6), (Jedwali Na. 3.9).

Jedwali Na. 3.9 Mahabusu Vijana Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa Kusubiri Hukumu, Tanzania Bara, Mwaka 2023

Aina ya kosa	Januari hadi Machi		Aprili hadi Juni		Julai hadi Septemba		Oktoba hadi Disemba		Jumla	Asilimia
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke		
Mauaji	4	2	5	1	4	1	5	2	24	2.52
Kujaribu kuua/kujiua	12	0	8	0	15	0	16	0	51	5.36
Unyang`anyi wa kutumia silaha	25	0	31	0	34	0	38	0	128	13.47
Usafirishaji wa dawa ya kulevya	4	0	5	0	6	0	8	0	23	2.42
Kupatikana na Silaha/Risasi	3	0	2	0	3	0	4	0	12	1.26
Kupatikana na dawa ya kulevya	9	0	5	0	6	0	8	0	28	2.95
Wizi	26	4	36	5	39	11	52	8	181	19.05
kupatikana na Nyara za Serikali	12	0	9	0	11	0	15	0	47	4.95
Kubaka	9	0	14	0	11	0	15	0	49	5.16
Kujeruhi na Shambulio	5	0	4	0	2	0	4	0	15	1.58
Kuchoma nyumba moto	2	0	4	0	3	0	2	0	11	1.16
Kupatikana na pombe ya moshi	5	0	4	0	2	0	4	0	15	1.58
Uzembe na Uzururaji	11	1	12	2	9	1	11	2	49	5.16
Kuvunja na kuiba	16	0	18	0	21	0	22	0	77	8.11
Kutishia kuua kwa maneno	4	0	6	0	12	0	8	0	30	3.16
Wizi wa mifugo	12	0	9	0	8	0	8	0	37	3.89
Makosa mengineyo	33	12	35	14	31	13	22	13	173	18.21
Jumla	**192**	**19**	**207**	**22**	**217**	**26**	**242**	**25**	**950**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.9 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka

Mwaka 2023, jumla ya wafungwa 2,674 wasio raia wa Tanzania walipokelewa magerezani, kati yao wanaume 2,611 sawa na asilimia 97.6 na wanawake 63 sawa na asilimia 2.4 Wengi wa wafungwa walikuwa raia wa Burundi (1,318; asilimia 49.3), Ethiopia (1,150; asilimia 43.0), na Rwanda (57; asilimia 2.1),

Makosa ambayo yalifanywa na wafungwa wengi wasio raia ni kuingia nchini bila kibali (1,624; asilimia 60.7), kuwepo nchini bila kibali (829; sawa na asilimia 31.0) na uvuvi haramu (56; asilimia 2.1). Makosa yaliyofanywa na wafungwa wachache ni mauaji, kuingia kwa jinai na kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu mmoja (1) kila moja sawa na asilimia 0.04, (Jedwali Na. 3.10, 3.11 na Kiambatisho Na. 5).

Jedwali Na. 3.10 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023

Nchi	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Bangladesh	4	0	4
Burundi	1268	50	1318
Cameroon	1	0	1
Congo	13	0	13
D RC	22	0	22
China	1	0	1
Ethiopia	1150	0	1150
Guinea	1	0	1
Ivory Cost	1	0	1
Kenya	21	1	22
Malawi	4	1	5
Nepal	3	0	3
Nigeria	2	1	3
Rwanda	51	6	57
Somalia	47	2	49
Afrika Kusini	1	0	1
Uganda	20	2	22
Zambia	1	0	1
Jumla	**2611**	**63**	**2,674**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Jedwali Na. 3.11 Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Aina ya Kosa, Tanzania Bara, 2023

Aina ya kosa	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Mauaji	1	0	1
Unyang`anyi wa kutumia silaha	4	0	4
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	1	1	2
Kupatikana na madawa ya kulevya	2	0	2
Wizi	41	3	44
kupatikana na Nyara za Serikali	4	0	4
Kubaka	2	0	2
Usafirishaji haramu wa Binadamu	4	0	4
Kuingia nchini Bila Kibali	1592	32	1624
Makosa ya Barabarani	2	0	2
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	55	0	55
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	52	4	56
Kuingia kwa jinai	1	0	1
Kuwepo nchini bila kibali	807	22	829
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	1	0	1
Makosa mengineyo	42	1	43
Jumla	**2,611**	**63**	**2,674**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

3.10 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka

Jumla ya mahabusu 853 wasio raia wa Tanzania walipokelewa magerezani kutoka mahakamani, kati yao wanaume 803 sawa na asilimia 94.1 na wanawake 50 sawa na asilimia 5.9. Aidha, mahabusu wengi walikuwa raia wa Burundi (380; asilimia 44.5), Ethiopia (332; asilimia38.9) na Somalia (31; asilimia 3.6), (Jedwali Na. 3.12) na Kiambatisho Na. 6.

Mahabusu wengi wasio raia walituhumiwa kwa kuingia nchini bila kibali (491; asilimia 57.6), kuwepo nchini bila kibali (203; asilimia 23.8) na kuingia hifadhini bila kibali (39; asilimia 4.6). Makosa yaliyokuwa na idadi ndogo ya mahabusu ni Rushwa, utakatishaji fedha na uzembe na uzururaji mmoja (1) kila moja sawa na asilimia 0.1, (Jedwali Na.3.13).

Jedwali Na. 3.12 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na Nchi Walizotoka, Tanzania Bara, 2023

Nchi	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Andorra	1	0	1
Angola	2	0	2
Burundi	342	38	380
Comoro	1	0	1
Congo	10	1	11
D R C	14	1	15
Ethiopia	332	0	332
India	4	0	4
Kenya	24	5	29
Msumbiji	4	0	4
Nigeria	1	0	1
Rwanda	22	2	24
Somalia	29	2	31
Zimbabwe	4	0	4
Uganda	12	1	13
Zambia	1	0	1
Jumla	**803**	**50**	**853**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Jedwali Na. 3.13 Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kutoka Mahakamani kwa Jinsi na aina ya kosa, Tanzania Bara, 2023

Aina ya kosa	Jinsi		Jumla
	Me	Ke	
Mauaji	8	2	10
Unyang`anyi wa kutumia silaha	8	0	8
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	4	1	5
Rushwa	1	0	1
Uhujumu uchumi	1	1	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	2	0	2
Wizi	27	2	29
kupatikana na Nyara za Serikali	2	0	2
Kubaka	5	0	5
Kujeruhi na Shambulio	3	2	5
Kuingia nchini Bila Kibali	476	15	491
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	38	1	39
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	5	0	5
Uhujumu Uchumi	3	0	3
Kutakatisha fedha	1	0	1
Kuingia kwa jinai	8	0	8
Kuwepo nchini bila kibali	181	22	203
Uzembe na Uzururaji	1	0	1
Makosa mengineyo	29	4	33
Jumla	**803**	**50**	**853**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

SURA YA NNE

Wahalifu Waliohamishwa Kutoka Gereza Moja Kwenda Jingine

4.0 Utangulizi

Kutokana na sababu mbalimbali, wahalifu huhamishwa kutoka gereza moja kwenda jingine. Kati ya sababu hizo ni pamoja na kuhitajika mahakamani, matibabu, masomoni, shughuli za uzalishaji, urefu wa kifungo na sababu za kiusalama.

4.1 Wahalifu Waliohamishwa kwa Jinsi na Mikoa

Mwaka 2023, jumla ya wahalifu 13,743 walihamishwa kutoka gereza moja kwenda jingine kutokana na sababu mbalimbali, ikilinganishwa na wahalifu 13,172 waliohamishwa mwaka 2022, hili ni ongezeko la wahalifu 571 sawa na asilimia 4.3 Kati ya wahalifu waliohamishwa mwaka 2023, wafungwa walikuwa 10,541 ikilinganishwa na wafungwa 10,010 wa mwaka 2022, hili ni ongezeko la wafungwa 531 sawa na asilimia 5.3. Mwaka 2023, mahabusu walikuwa 3,202 ikilinganishwa na 3,162 wa mwaka 2022, hili ni ongezeko la mahabusu 40 sawa na asilimia 1.3 (Jedwali Na. 4.1).

Mikoa iliyohamisha wahalifu wengi kuliko mingine ni Kagera (1,372; asilimia 10.0), Dodoma (1,011; asilimia 7.4) na Mbeya (968; asilimia 7.0). Mikoa ambayo imehamisha wahalifu wachache ni Kilimanjaro (202; asilimia 1.5), Ruvuma (210; asilimia 1.5) na Lindi (223; asilimia 1.6).

Mikoa iliyohamisha wafungwa wengi ni Kagera (1,009; asilimia 9.6), Mbeya (884; asilimia 8.4) na Dodoma (623; asilimia 5.9). Mikoa iliyohamisha wafungwa wachache ni Kilimanjaro (157; asilimia 1.5), Shinyanga (174; asilimia 1.7), na Songwe (175; asilimia 1.7).

Mikoa iliyohamisha Mahabusu wengi ni Dodoma (388; asilimia 12.1), Kagera (363; asilimia 11.3) na Simiyu (326; asilimia 10.2). Mikoa iliyohamisha Mahabusu wachache ni Katavi (13; asilimia 0.4), Rukwa (14; asilimia 0.4) na Lindi (25; asilimia 0.8).

Jedwali Na. 4.1 Wahalifu Waliohamishwa kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Wafungwa				Mahabusu				Jumla kuu
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla	
Arusha	289	4	0	293	38	2	0	40	333
Dar Es Salaam	546	32	0	578	56	9	0	65	643
Dodoma	623	0	0	623	364	24	0	388	1011
Geita	390	4	8	402	84	10	0	94	496
Iringa	289	0	0	289	36	4	0	40	329
Kagera	1003	6	0	1009	346	17	0	363	1372
Kigoma	396	4	0	400	36	8	0	44	444
Kilimanjaro	150	7	0	157	42	3	0	45	202
Katavi	289	5	0	294	8	5	0	13	307
Lindi	196	2	0	198	23	2	0	25	223
Manyara	384	3	0	387	145	28	0	173	560
Mara	526	4	0	530	87	4	0	91	621
Mbeya	852	32	0	884	79	5	0	84	968
Morogoro	589	12	4	605	38	0	0	38	643
Mtwara	209	0	3	212	92	6	0	98	310
Mwanza	489	8	0	497	164	22	0	186	683
Njombe	185	0	0	185	88	2	0	90	275
Pwani	425	3	0	428	214	5	0	219	647
Ruvuma	178	4	0	182	25	3	0	28	210
Rukwa	548	0	0	548	11	3	0	14	562
Singida	302	0	0	302	88	6	0	94	396
Shinyanga	165	9	0	174	238	22	0	260	434
Songwe	175	0	0	175	128	4	0	132	307
Simiyu	425	8	0	433	318	8	0	326	759
Tabora	423	3	0	426	185	2	0	187	613
Tanga	326	2	2	330	65	0	0	65	395
Jumla	**10,372**	**152**	**17**	**10,541**	**2,998**	**204**	**0**	**3,202**	**13,743**
Asilimia	**75.5**	**1.1**	**0.1**	**76.7**	**21.8**	**1.5**	**0**	**23.3**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

SURA YA TANO

Wahalifu Waliotoka Magerezani

5.0 Utangulizi

Sura hii inahusu wahalifu waliotoka magerezani mwaka 2023. Kwa kawaida wahalifu hutoka magerezani kwa sababu mbalimbali kama ifuatavyo; kumaliza adhabu zao kwa mujibu wa sheria, kupata msamaha wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, kwenda kutumikia kifungo cha nje, kulipa faini aliyoamriwa na mahakama, kutoroka chini ya ulinzi halali, kufariki dunia, Parole na mahabusu anapopata wito wa kwenda mahakamani.

5.1 Wahalifu Waliotoka Magerezani

Mwaka 2023, jumla ya wahalifu 93,426 walitoka magerezani kwa sababu mbalimbali, ikilinganishwa na wahalifu 90,401 kwa mwaka 2022, hili ni ongezeko la wahalifu 3,025 sawa na asilimia 3.4. Kati yao, wafungwa 27,143 walitoka mwaka 2023 na 25,901 kwa mwaka 2022, hili ni ongezeko la wafungwa 1,242 sawa na asilimia 4.8. Mwaka 2023 mahabusu 66,283 walitoka magerezani ukilinganishwa na mahabusu 64,500 kwa mwaka 2022, hili ni ongezeko la mahabusu 1,783 sawa na asilimia 2.8.

Wengi wa wahalifu waliotoka magerezani mwaka 2023 ni kutoka mikoa ya Dar es Salaam (10,836; asilimia 11.6), Kagera (6,689; asilimia 7.2) na Mara (5,677; asilimia 6.1). Mikoa iliyotoa wahalifu wachache ni Njombe (649; asilimia 0.7), Katavi (1,324; asilimia 1.4) na Iringa (1,334; asilimia 1.4).

Mikoa iliyotoa wafungwa wengi mwaka 2023 ni Dar es Salaam (2,178: asilimia 8.0), Kagera (2,102: asilimia 7.7) na Morogoro (1,749: asilimia 6.4). Mikoa iliyotoa wafungwa wachache mwaka 2023 ni Njombe (330; asilimia 1.2), Katavi (375; asilimia 1.4-) na Songwe (551; asilimia 2.0).

Mikoa iliyotoa Mahabusu wengi mwaka 2023 ni Dar es Salaam (8,658; asilimia 13.1), Kagera (4,587; asilimia 6.9) na Mara (4,262; asilimia 6.4). Mikoa iliyotoa Mahabusu wachache ni Njombe (319; asilimia 0.4), Iringa (737; asilimia 1.1) na Katavi (949: asilimia 1.4), (Jedwali Na. 5.1 na Mchoro Na.5.1).

Jedwali Na. 5.1 Idadi ya Wahalifu Waliotoka Magerezani kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Wafungwa				Mahabusu				Jumla kuu	Asilimia
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla		
Arusha	720	58	0	778	3,526	321	0	3,847	4,625	4.9
Dar Es Salaam	2,021	152	5	2178	8,206	436	16	8,658	10,836	11.6
Dodoma	1,023	63	0	1086	2,952	112	6	3,070	4,156	4.4
Geita	1,125	85	29	1239	3,254	148	122	3,524	4,763	5.1
Iringa	568	23	6	597	685	52	0	737	1,334	1.4
Kagera	1,985	106	11	2102	4,218	368	1	4,587	6,689	7.2
Kigoma	1,423	45	0	1468	1,756	182	41	1,979	3,447	3.7
Kilimanjaro	1,036	103	3	1142	3,568	286	2	3,856	4,998	5.3
Katavi	365	10	0	375	896	42	11	949	1,324	1.4
Lindi	685	8	3	696	1,196	36	0	1,232	1,928	2.1
Manyara	685	52	0	737	2,542	185	0	2,727	3,464	3.7
Mara	1,325	86	4	1415	3,845	354	63	4,262	5,677	6
Mbeya	1,452	42	0	1494	1,965	178	2	2,145	3,639	3.9
Morogoro	1,684	51	14	1749	2,658	23	16	2,697	4,446	4.7
Mtwara	852	36	0	888	1,103	96	0	1,199	2,087	2.2
Mwanza	1,524	52	8	1584	3,105	231	86	3,422	5,006	5.4
Njombe	302	28	0	330	295	23	1	319	649	0.7
Pwani	985	26	18	1029	1,654	66	3	1,723	2,752	2.9
Ruvuma	652	42	0	694	1,023	65	0	1,088	1,782	1.9
Rukwa	654	36	0	690	1,325	116	0	1,441	2,131	2.3
Singida	756	13	0	769	1,458	96	3	1,557	2,326	2.5
Shinyanga	652	42	0	694	2,785	226	0	3,011	3,705	3.9
Songwe	532	19	0	551	1023	58	2	1,083	1,634	1.7
Simiyu	548	39	0	587	1,452	76	0	1,528	2,115	2.3
Tabora	856	46	0	902	2,335	135	2	2,472	3,374	3.6
Tanga	1,325	42	2	1369	3,024	145	1	3,170	4,539	4.9
Jumla	**25,735**	**1,305**	**103**	**27,143**	**61,849**	**4,056**	**378**	**66,283**	**93,426**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 5.1 Idadi ya Wahalifu Waliotoka Magerezani, Tanzania Bara, 2023

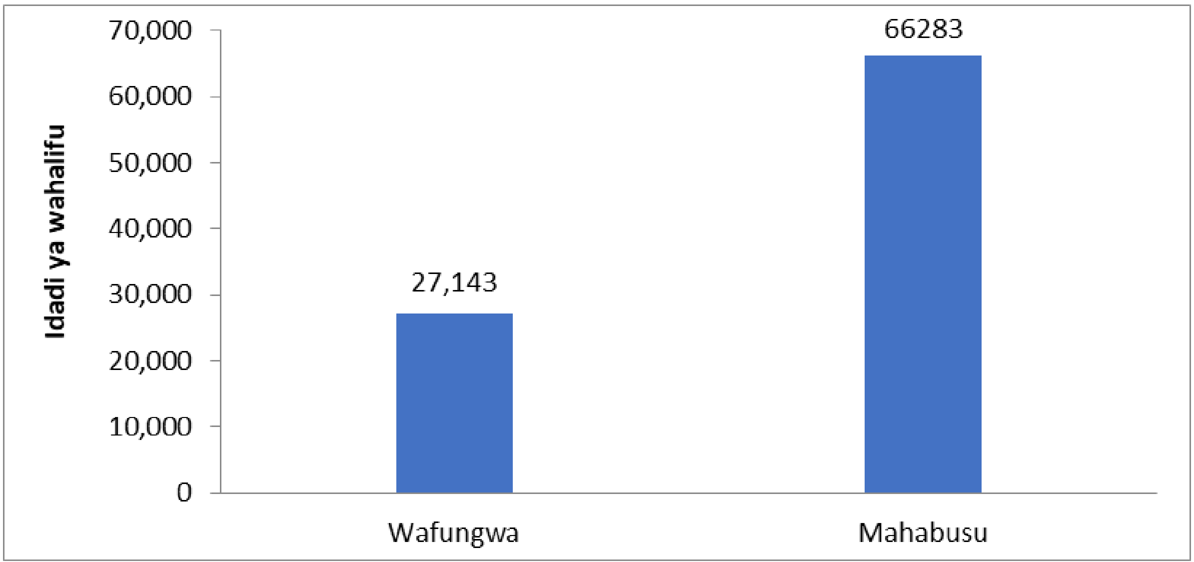

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

5.2 Wafungwa Walioachiliwa kwenda Kutumikia Kifungo cha Nje kwa Jinsi na Mikoa

Utaratibu kwa mfumo wa kifungo hiki unazingatia mambo yafuatayo: -

- Mfungwa awe amehukumiwa kifungo kisichozidi miezi 12 gerezani.
- Mfungwa awe ameshindwa kulipa faini au fidia hata kama kifungo chake ni zaidi ya miezi 12.

Mwaka 2023 Jumla ya wafungwa 1,147 waliachiwa kwa utaratibu huo. Kati yao wanaume walikuwa 1,000 sawa na asilimia 87.2 wanawake 141 sawa na asilimia 12.8 na vijana 6 sawa na asilimia 0.5.

Mikoa iliyoongoza kuachilia wafungwa wengi wa kutumikia kifungo cha nje ni Kagera (145; asilimia 12.6), Shinyanga (122; asilimia 10.6) na Dar es salaam (97; asilimia 8.5). Mikoa iliyoachilia wafungwa wachache wa kifungo cha nje ni Katavi (3; asilimia 0.3), Ruvuma (4; asilimia 0.4) na Songwe (6; asilimia 0.5). (Jedwali Na. 5.2).

Jedwali Na. 5.2 Idadi ya Wafungwa Walioachiliwa kwenda Kutumikia Kifungo cha Nje kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Me	Ke	Vijana	Jumla	Asilimia
Arusha	9	3	0	12	1
Dar Es Salaam	68	29	0	97	8.5
Dodoma	42	7	0	49	4.3
Geita	71	4	4	79	6.9
Iringa	26	2	0	28	2.4
Kagera	134	11	0	145	12.6
Kigoma	6	0	0	6	0.5
Kilimanjaro	58	9	0	67	5.8
Katavi	3	0	0	3	0.3
Lindi	4	1	0	5	0.4
Manyara	69	7	0	76	6.6
Mara	52	4	0	56	4.9
Mbeya	59	6	0	65	5.7
Morogoro	31	3	2	36	3.2
Mtwara	6	1	0	7	0.6
Mwanza	58	6	0	64	5.8
Njombe	11	2	0	13	1.1
Pwani	16	0	0	16	1.4
Ruvuma	3	1	0	4	0.3
Rukwa	36	3	0	39	3.4
Singida	38	6	0	44	3.8
Shinyanga	103	19	0	122	10.6
Songwe	5	1	0	6	0.5
Simiyu	11	1	0	12	1
Tabora	36	3	0	39	3.4
Tanga	45	12	0	57	4.9
Jumla	**1000**	**141**	**6**	**1147**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

5.3 Wafungwa Walioachiliwa Baada ya Kulipa Faini kwa Urefu wa Kifungo na Mikoa

Jumla ya Wafungwa 4,107 waliachiliwa huru baada ya kulipa faini kwa mwaka 2023. Wengi wa wafungwa hao walitoka katika Mikoa ya Dar es Salaam (559; asilimia 13.6), Kigoma (476; asilimia 11.6), Kilimanjaro (473; asilimia 11.5), Dodoma (256; asilimia 6.2) na Mwanza (196; asilimia 4.8). Mikoa iliyowaachilia Wafungwa wachache ni Njombe na Katavi (7 kila moja; asilimia 0.2), Iringa (32; asilimia 0.8), Mara (60; asilimia 1.5) na Ruvuma (69; asilimia 1.7), (Jedwali Na.5.3).

Jedwali Na. 5.3 Idadi ya Wafungwa Walioachiliwa Baada ya Kulipa Faini kwa Urefu wa Kifungo na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Chini ya mwezi 1	Mwezi 1 hadi miezi 3	Zaidi ya miezi 3	Jumla	Asilimia
Arusha	0	32	56	88	2.1
Dar Es Salaam	12	162	385	559	13.6
Dodoma	0	22	234	256	6.2
Geita	0	48	126	174	4.2
Iringa	0	13	19	32	0.8
Kagera	0	26	154	180	4.3
Kigoma	22	196	258	476	11.6
Kilimanjaro	2	187	284	473	11.5
Katavi	0	2	5	7	0.2
Lindi	3	32	56	91	2.2
Manyara	0	22	49	71	1.7
Mara	0	21	39	60	1.5
Mbeya	8	36	142	186	4.5
Morogoro	0	18	102	120	2.9
Mtwara	5	35	89	129	3.2
Mwanza	6	25	165	196	4.8
Njombe	0	2	5	7	0.2
Pwani	0	15	89	104	2.5
Ruvuma	2	4	63	69	1.7
Rukwa	18	22	81	121	2.9
Singida	3	27	103	133	3.2
Shinyanga	3	33	36	72	1.8
Songwe	3	19	69	91	2.2
Simiyu	2	7	74	83	2
Tabora	6	14	143	163	3.9
Tanga	4	37	125	166	4
Jumla	**99**	**1057**	**2951**	**4107**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

5.4 Wahalifu Waliotoroka Chini ya Ulinzi Halali kwa Jinsi na Mikoa

Mwaka 2023, jumla ya wahalifu 441 walitoroka chini ya ulinzi halali, kati yao wafungwa walikuwa 417 sawa na asilimia 0.2 na mahabusu 24 sawa na asilimia 5.4.

Mikoa iliyoongoza kwa utoro wa wahalifu ni Tanga (49; asilimia 11.1), Morogoro (48; asilimia 10.9), Geita (31; asilimia 7.0), Mwanza na Mbeya (26 kila moja; asilimia 5.9). Mikoa iliyokuwa na wahalifu wachache waliotoroka chini ya ulinzi halali ni Arusha (1; asilimia 0.2), Mtwara (2; asilimia 0.5), Songwe (3; asilimia 0.7), Iringa na Manyara (5 kila moja; asilimia 1.1), (Jedwali Na. 5.4 na Mchoro Na. 5.2).

Jedwali Na. 5.4 Idadi ya Wahalifu Waliotoroka Chini ya Ulinzi Halali kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Wafungwa				Mahabusu				Jumla kuu	Asilimia
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla		
Arusha	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0.2
Dar Es Salaam	12	0	0	12	0	0	0	0	12	2.7
Dodoma	14	0	0	14	0	0	0	0	14	3.2
Geita	19	0	0	19	12	0	0	12	31	7
Iringa	5	0	0	5	0	0	0	0	5	1.1
Kagera	23	0	0	23	2	0	0	2	25	5.7
Kigoma	16	0	0	16	0	0	0	0	16	3.6
Kilimanjaro	11	0	0	11	0	0	0	0	11	2.5
Katavi	7	0	0	7	0	0	0	0	7	1.6
Lindi	9	0	0	9	0	0	0	0	9	2
Manyara	5	0	0	5	0	0	0	0	5	1.1
Mara	21	0	0	21	2	0	0	2	23	5.2
Mbeya	26	0	0	26	0	0	0	0	26	5.9
Morogoro	48	0	0	48	0	0	0	0	48	10.9
Mtwara	2	0	0	2	0	0	0	0	2	0.5
Mwanza	23	0	0	23	3	0	0	3	26	5.9
Njombe	14	0	0	14	0	0	0	0	14	3.2
Pwani	18	0	0	18	0	0	0	0	18	4.1
Ruvuma	17	0	0	17	2	0	0	2	19	4.3
Rukwa	16	0	0	16	0	0	0	0	16	3.6
Singida	11	0	0	11	0	0	0	0	11	2.5
Shinyanga	10	0	0	10	0	0	0	0	10	2.3
Songwe	3	0	0	3	0	0	0	0	3	0.7
Simiyu	17	0	0	17	0	0	0	0	17	3.8
Tabora	20	0	0	20	3	0	0	3	23	5.2
Tanga	48	1	0	49	0	0	0	0	49	11.1
Jumla	**416**	**1**	**0**	**417**	**24**	**0**	**0**	**24**	**441**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

5.5 Wahalifu Waliofariki Magerezani

Mwaka 2023 jumla ya wahalifu 165 walifariki magerezani kutokana na sababu mbalimbali za kiafya kama vile UKIMWI (HIV/AIDS), upungufu wa damu (Anaemia), kifua kikuu (TB), Malaria na Shinikizo la moyo (Heart Failure). Kati ya wahalifu hao wafungwa walikuwa 98 sawa na asilimia 59.4 na mahabusu 67 sawa na asilimia 40.6.

Mikoa iliyoongoza kwa vifo vya wahalifu ni Dar es Salaam (34; asilimia 20.6), Mwanza (21; asilimia 12.7), Kagera na Tabora (11 kila moja; asilimia 6.67). Aidha, mikoa iliyokuwa na vifo vichache ni Katavi (1; asilimia 0.60), Arusha, Kigoma, Pwani na Rukwa (2 kila moja: asilimia 1.21), (Jedwali Na.5.5).

Jedwali Na. 5.5 Wahalifu Waliofariki Magerezani kwa Jinsi na Mkoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Wafungwa				Mahabusu				Jumla kuu	Asilimia
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla		
Arusha	0	0	0	0	2	0	0	2	2	1.2
Dar Es Salaam	12	1	0	13	14	0	7	21	34	20.1
Dodoma	6	0	0	6	2	0	0	2	8	4.8
Geita	2	0	0	2	7	1	0	8	10	6
Kagera	8	0	0	8	3	0	0	3	11	6.6
Kigoma	2	0	0	2	0	0	0	0	2	1.2
Kilimanjaro	6	0	0	6	0	0	0	0	6	3.6
Katavi	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0.6
Lindi	2	0	0	2	2	0	0	2	4	2.4
Manyara	1	0	0	1	5	0	0	5	6	3.6
Mara	1	0	0	1	4	0	0	4	5	3
Mbeya	7	0	0	7	0	0	0	0	7	4.2
Morogoro	3	0	0	3	0	0	0	0	3	1.8
Mtwara	0	0	0	0	3	0	0	3	3	1.8
Mwanza	12	1	0	13	8	0	0	8	21	12.7
Njombe	4	0	0	4	1	0	0	1	5	3
Pwani	2	0	0	2	0	0	0	0	2	1.2
Ruvuma	3	0	0	3	0	0	0	0	3	1.8
Rukwa	2	0	0	2	0	0	0	0	2	1.2
Shinyanga	2	0	0	2	2	0	0	2	4	2.4
Songwe	4	0	0	4	1	0	0	1	5	3
Simiyu	3	0	0	3	0	0	0	0	3	1.8
Tabora	8	0	0	8	3	0	0	3	11	5.1
Tanga	5	0	0	5	2	0	0	2	7	6.7
Jumla	**96**	**2**	**0**	98	**59**	**1**	**7**	**67**	165	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

5.6 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa

Parole ni utaratibu wa kisheria unaotumiwa na Jeshi la Magereza kumpatia mfungwa aliyehukumiwa kifungo gerezani cha miaka minne na kuendelea kutumikia kifungo chake katika jamii kwa masharti maalum baada ya kukidhi vigezo vifuatavyo:

i. Awe ametumikia theluthi ya kifungo chake.
ii. Awe ameonyesha kujutia kosa na mamlaka husika kujiridhisha kuwa hatahatarisha usalama wa jamii
iii. Awe ameonesha nidhamu ya kutosha katika kipindi alichokuwa akitumikia kifungo chake
iv. Awe amekubalika na jamii huko aendako
v. Asiwe amehukumiwa kifungo cha maisha
vi. Asiwe ni mfungwa ambae kifungo chake kimebatilishwa kutoka kwenye kifungo cha kunyongwa.
vii. Asiwe anatumikia kifungo, kwa makosa ya unyang'anyi wa kutumia silaha, dawa za kulevya na makosa yanayohusiana na kujamiiana

Mwaka 2023 jumla ya wafungwa 44 waliachiwa kwa utaratibu wa Parole. Mikoa iliyoongoza kwa kuachia wafungwa wengi kwa utaratibu huo ni; Tabora (6; asilimia 13.6), Mara and Kagera (4;9.1) kila mmoja and Kilimanjaro (3; asilimia 6). Mikoa iliyoachilia wafungwa wachache ni Arusha, Dodoma na Kigoma (1: 2.3) kila mmoja (Jedwali. 5.6 na Mchoro 5.2).

Jedwali Na. 5.6 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa.

Mkoa	Me	Ke	Jumla
Arusha	1	0	1
Dar es salaam	0	0	0
Dodoma	1	0	1
Geita	1	1	2
Iringa	2	0	2
Kagera	4	0	4
Kigoma	1	0	1
Kilimanjaro	3	0	3
Katavi	1	0	1
Lindi	2	0	2
Manyara	1	0	1
Mara	4	0	4
Mbeya	1	0	1
Morogoro	1	0	1
Mtwara	2	0	2
Mwanza	2	0	2
Njombe	0	0	0
Pwani	2	0	2
Ruvuma	2	0	2
Rukwa	2	0	2
Singida	0	0	0
Shinyanga	0	0	0
Songwe	1	0	1
Simiyu	1	0	1
Tabora	6	0	6
Tanga	2	0	2
Jumla	**43**	**1**	**44**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Mchoro Na. 5.2 WafungwaWaliochiwa kwa Parole kwa Jinsi na Mkoa.

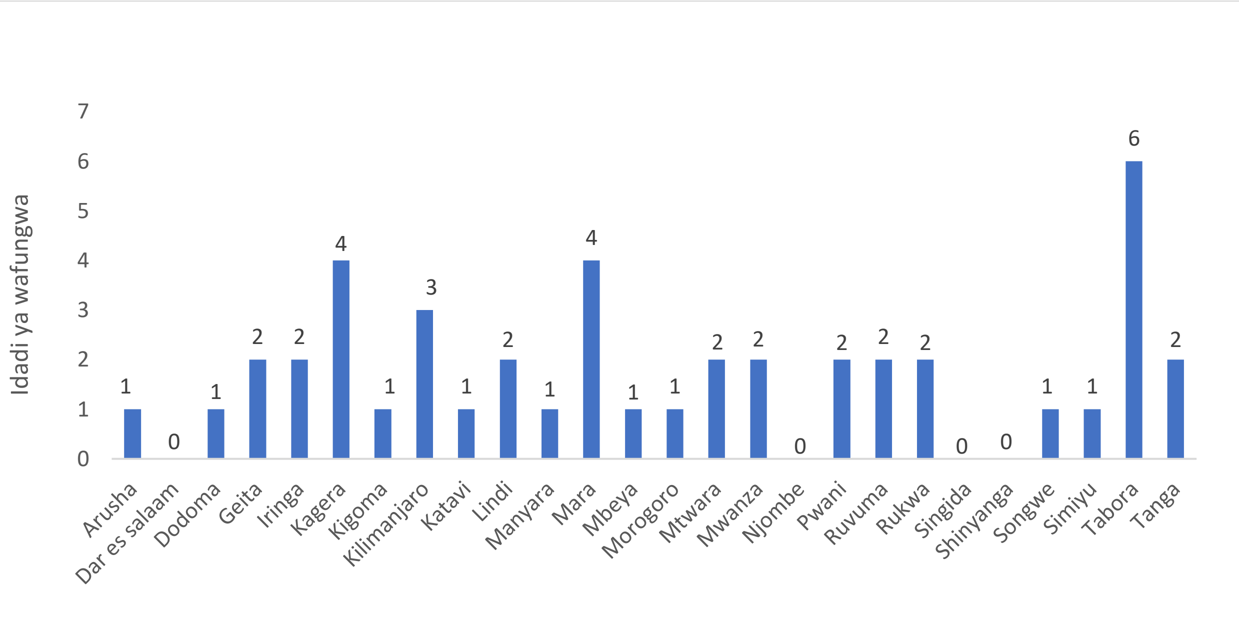

SURA YA SITA

Wahalifu Waliopewa Adhabu kwa Makosa ya Utovu wa Nidhamu wakiwa Magerezani

6.0 Utangulizi

Kwa mujibu wa Kanuni za Magereza za Mwaka 2003, Mkuu wa Gereza (***O I/C***) ana mamlaka ya kumwadhibu mhalifu yeyote akifanya makosa ya utovu wa nidhamu akiwa gerezani isipokuwa kwa adhabu ya viboko ambayo inahitaji uthibitisho kutoka kwa Kamishna Jenerali wa Magereza.

Adhabu ambazo Mkuu wa Gereza ana mamlaka ya kutoa kwa mhalifu ambaye yupo gerezani ni pamoja na kupoteza siku za msamaha, kupewa chakula kidogo, kutengwa katika chumba cha adhabu na hata kupelekwa mahakamani ikibidi. Kabla ya utekelezaji wa adhabu ya kupewa chakula kidogo na kutengwa katika chumba cha adhabu Mganga wa Gereza ni lazima athibitishe kwa kutoa ripoti kuonyesha uwezo wa mhalifu husika kuimudu adhabu aliyopewa. Lengo la adhabu hizo ni kurekebisha tabia za wahalifu wakiwa magerezani ili waweze kubadilika na kuwa wafungwa wenye nidhamu mara wamalizapo adhabu zao.

6.1 Wahalifu Waliopewa Adhabu Magerezani

Mwaka 2023 jumla ya wahalifu 61 walipewa adhabu mbalimbali ikilinganishwa na wahalifu 55 wa mwaka 2022, hili ni ongezeko la wahalifu 6 sawa na asilimia 10.9.

Kwa mwaka 2023 wafungwa 14 walipewa adhabu za kupunguziwa siku za msamaha, mfungwa 1 alipewa adhabu ya chakula kidogo na kupunguziwa siku za msamaha, wafugwa 4 Walipewa Adhabu ya Viboko na kupunguziwa siku za msamaha, wafungwa 15 alipewa adhabu ya chakula kidogo, wafungwa 15 alipewa adhabu ya chakula kidogo na kufungiwa vyumba vya adhabu na wafungwa 12 walipewa adhabu ya kufungiwa vyumba vya adhabu pekee.

Mikoa iliyoadhibu wafungwa Kwa mwaka 2023, Arusha (26; asilimia 42.6), Dar es Salaam (16; asilimia 26.2), Mbeya (19; asilimia 19.7), Morogoro (3; asilimia 4.9), Rukwa na Tanga (2 kila mmoja; asilimia 3.3), (Jedwali Na. 6.1).

Jedwali Na. 6.1 Wahalifu Waliopewa Adhabu Magerezani kwa Aina ya Adhabu na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Adhabu ya Viboko na kupunguziwa siku za msamaha	Kupunguziwa Siku za Msamaha		Chakula Kidogo		na kufungiwa vyumba vya adhabu	Jumla
		tu	na chakula kidogo	tu	na kufungiwa vyumba vya adhabu		
Arusha	0	1	1	0	12	12	26
Dar Es Salaam	2	2	0	12	0	0	16
Mbeya	0	8	0	1	3	0	12
Morogoro	0	2	0	1	0	0	3
Rukwa	0	1	0	1	0	0	2
Tanga	2	0	0	0	0	0	2
Jumla	**4**	**14**	**1**	**15**	**15**	**12**	**61**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Angalizo: Mikoa ambayo haikuoneshwa haikuwa na wahalifu waliopewa adhabu wakiwa gerezani.

SURA YA SABA

Mahabusu Waliohukumiwa Adhabu za Vifungo wakiwa Magerezani

7.0 Utangulizi

Sura hii inahusu mahabusu waliohukumiwa adhabu za vifungo wakiwa magerezani wakituhumiwa kutenda makosa mbalimbali.

7.1 Mahabusu Waliohukumiwa Wakiwa Magerezani

Mwaka 2023, mahabusu 5,982 walihukumiwa adhabu za vifungo wakiwa magerezani. Kati yao wanaume walikuwa 5,851 sawa na asilimia 97.8, wanawake 114 sawa na asilimia 1.9 na vijana 17 sawa na asilimia 0.1 Kuna upungufu wa Mahabusu 1,497 sawa na asilimia 20.0 ikilinganishwa na mahabusu 7,479 waliohukumiwa mwaka 2022.

Mikoa iliyoongoza kuwa na mahabusu wengi waliohukumiwa adhabu za vifungo ni Mbeya (1,756; asilimia 29.4), Pwani (571; asilimia 9.5), Mwanza (464; asilimia 7.8), Mara (368; asilimia 6.2) na Kagera (346; asilimia 5.8), Mikoa ambayo mahabusu wachache walihukumiwa adhabu ya vifungo kuliko mikoa mingine ni Morogoro, Songwe, Tanga, Arusha na Lindi ambayo ilikuwa na chini ya asilimia moja (1).

Jedwali Na. 7.1 Idadi ya Mahabusu Waliohukumiwa Wakiwa Magerezani kwa Jinsi na Mikoa, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Mwaka 2022					Mwaka 2023				
	Me	Ke	Vijana	Jumla		Me	Ke	Vijana	Jumla	
				Idadi	Asilimia				Idadi	Asilimia
Arusha	10	0	0	10	0.1	8	0	0	8	0.1
Dar Es Salaam	120	0	0	120	1.6	103	3	0	106	1.8
Dodoma	225	23	0	248	3.3	179	2	0	181	3.0
Geita	547	8	6	561	7.5	345	6	0	351	5.9
Iringa	168	2	0	170	2.3	123	4	0	127	2.1
Kagera	473	21	0	494	6.6	346	0	0	346	5.8
Kigoma	116	2	0	118	1.6	78	0	0	78	1.3
Kilimanjaro	258	23	0	281	3.8	202	1	0	203	3.4
Katavi	78	2	0	80	1.1	58	0	0	58	1.0
Lindi	10	0	0	10	0.1	7	0	0	7	0.1
Manyara	217	8	0	225	3	158	2	0	160	2.7
Mara	468	14	0	482	6.4	367	1	0	368	6.2
Mbeya	1,954	114	0	2068	27.7	1678	78	0	1756	29.4
Morogoro	20	0	0	20	0.3	33	2	14	49	0.8
Mtwara	229	4	0	233	3.1	169	0	0	169	2.8
Mwanza	515	20	0	535	7.2	456	8	0	464	7.8
Njombe	99	2	1	102	1.4	78	2	0	80	1.3
Pwani	608	3	8	619	8.3	568	0	3	571	9.5
Ruvuma	88	3	0	91	1.2	76	0	0	76	1.3
Rukwa	80	10	0	90	1.2	58	0	0	58	1.0
Singida	225	3	0	228	3	189	0	0	189	3.2
Shinyanga	196	3	0	199	2.7	168	0	0	168	2.8
Songwe	65	1	0	66	0.9	46	0	0	46	0.8
Simiyu	160	1	0	161	2.2	123	0	0	123	2.1
Tabora	222	1	0	223	3	189	0	0	189	3.2
Tanga	38	7	0	45	0.6	46	5	0	51	0.9
Jumla	**7,189**	**275**	**15**	**7,479**	**100**	**5,851**	**114**	**17**	**5982**	**100**
Asilimia	**96.1**	**3.7**	**0.2**	**100**		**98**	**1.9**	**0.1**	**100**	**100**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

SURA YA NANE

Hitimisho

8.0 Utangulizi

Kufuatana na sheria ya Magereza Sura Na. 58 inayoliongoza Jeshi la Magereza, Jeshi bado linahitaji askari magereza wenye ujuzi na weledi ili kuweza kutoa huduma iliyo bora zaidi.

Baada ya kuangalia kwa makini hali halisi ya Magereza nchini, taarifa hii inatoa takwimu zitakazo lisaidia Jeshi la Magereza kufanya tathimini na ufuatiliaji ili kuliwezesha kupanga mipango ya muda mfupi, muda wa kati na muda mrefu. Takwimu zitaliwezesha Jeshi kushiriki katika shughuli mbali mbali za kimaendeleo kwa lengo la kuboresha na kufanya maamuzi sahihi na kwa wakati, ili kutathmini matokeo kwa kutumia takwimu hatuna budi kuwalinda na kurekebisha tabia za wahalifu wamalizapo adhabu zao wawe raia wema.

Aidha, takwimu hizo zitaliwezesha Jeshi kushiriki katika shughuli mbali mbali za maendeleo kwa lengo la kuboresha maisha yao binafsi na kutoa mchango unaohitajika katika kupambana na umasikini ili kukuza uchumi wa nchi yetu. Hii itasaidia kuondoa mtazamo hasi wa baadhi ya watu kwamba magereza ni sehemu ya mateso, badala yake jamii itambue kuwa magereza ni sehemu au shule ya mafunzo ya kurekebisha tabia za wakosaji.

Aidha, takwimu hizi zitaliwezesha Jeshi la Magereza kutoa ushauri kwa vyombo vya ulinzi na usalama na wadau wengine wa haki jinai juu ya namna ya kupunguza uhalifu nchini, ili jamii iweze kushiriki katika shughuli mbalimbali za maendeleo kwa lengo la kuboresha maisha yao na kutoa mchango unaohitajika katika kupambana na umasikini ili kukuza uchumi wa nchi yetu.
Kwa kufanya hivyo kutasaidia kujenga mazingira salama kwa wananchi, taasisi mbalimbali, wawekezaji na Taifa kwa ujumla kama ilivyoainishwa katika Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa miaka mitano (5).

Pamoja na kwamba jeshi la magereza linatekeleza majukumu yake kwa ufanisi bado linakabiliwa na changamoto mbalimbali zinazohitaji kupatiwa ufumbuzi. Baadhi ya changamoto hizo ni ;

- Uwepo wa wahalifu wanawake wajawazito na wenye watoto magerezani
- Upungufu wa vitendea kazi
- Miundo mbinu duni inayopelekea changamoto ya uainishaji wa wahalifu magerezani

8.1 Mapendekezo

Kutokana na changamoto zilizoainnishwa hapo juu inapendekezwa;

i. Aidha kwa wahalifu wajawazito na wenye watoto takwimu zinaonyesha kwamba kuna idadi kubwa ya watoto wanaokaa magerezani pasipokuwa na hatia. Hivyo jitahadaz kisheria zifanyike kwa wale wenye makosa madogo kupatiwa kifungo cha nje au kuachiliwa huru

ii. Jeshi la Magereza liwezeshwe ipasavyo kwa kupatiwa rasilimali (fedha na vifaa) za kutosha ili lizidi kuimarisha huduma za urekebishaji wa tabia za wahalifu zinazoendana na mabadiliko ya sayansi na teknolojia

iii. Taasisi na asasi mbalimbali za kijamii ziendelee kutoa elimu kwa jamii juu ya madhara ya uhalifu ili kupunguza wimbi la vijana kujiingiza kwenye matukio ya jinai

MAJEDWALI AMBATISHO

Kiambatisho Na. 1: Idadi ya Wahalifu Waliobaki Magerezani kwa Mkoa na Jinsi, Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Mahabusu				Wafungwa				Jumla kuu
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla	
Arusha	469	22	0	491	714	17	0	731	1,222
Dar es salaam	3,122	134	19	3,275	1,245	51	0	1,296	4,571
Dodoma	562	26	5	593	1,021	33	12	1,066	1,659
Geita	295	13	15	323	522	8	3	533	856
Iringa	340	14	0	354	664	5	0	669	1,023
Kagera	530	37	0	567	1,111	31	0	1,142	1,709
Kigoma	253	26	9	288	740	22	0	762	1,050
Kilimanjaro	433	33	0	466	800	25	0	825	1,291
Katavi	170	8	3	181	238	3	0	241	422
Lindi	232	1	0	233	307	5	0	312	545
Manyara	307	9	0	316	449	13	0	462	778
Mara	650	25	13	688	889	23	0	912	1,600
Mbeya	452	25	0	477	1,313	25	0	1,338	1,815
Morogoro	373	30	48	451	1,149	29	24	1,202	1,653
Mtwara	238	10	1	249	396	8	0	404	653
Mwanza	644	43	0	687	849	39	0	888	1,575
Njombe	335	3	0	338	279	5	0	284	622
Pwani	514	8	0	522	545	4	4	553	1,075
Ruvuma	220	10	0	230	339	11	0	350	580
Rukwa	216	9	0	225	587	9	0	596	821
Singida	238	13	0	251	366	3	0	369	620
Shinyanga	258	8	0	266	356	13	0	369	635
Songwe	204	4	8	216	193	5	0	198	414
Simiyu	326	17	0	343	291	6	0	297	640
Tabora	618	24	0	642	809	14	8	831	1,473
Tanga	1,220	11	2	1,233	1,644	6	5	1,655	2,888
Jumla	**13,219**	**563**	**123**	**13,905**	**17,816**	**413**	**56**	**18,285**	**32,190**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na. 2: Idadi ya Wahalifu Waliopokelewa kutoka mahakamani kwa Mkoa na Jinsi Tanzania Bara, 2023

Mkoa	Mahabusu				Wafungwa				Jumla kuu
	Me	Ke	Vijana	Jumla	Me	Ke	Vijana	Jumla	
Arusha	3,895	278	0	4,173	764	54	3	821	4,994
Dar es salaam	6,258	1,516	347	8,121	1,783	127	35	1,945	10,066
Dodoma	4,526	380	90	4,996	1,311	87	10	1,408	6,404
Geita	3,985	151	109	4,245	1,393	66	25	1,484	5,729
Iringa	1,897	140	0	2,037	460	29	9	498	2,535
Kagera	5,623	633	1	6,257	1,966	153	16	2,135	8,392
Kigoma	2,512	178	24	2,714	1,088	54	8	1,150	3,864
Kilimanjaro	6,178	455	0	6,633	1,028	100	7	1,135	7,768
Katavi	2,685	125	26	2,836	523	33	5	561	3,397
Lindi	2,017	35	0	2,052	705	41	21	767	2,819
Manyara	3,085	240	0	3,325	652	36	5	693	4,018
Mara	7,189	307	116	7,612	1,163	65	13	1,241	8,853
Mbeya	4,125	313	0	4,438	1,248	78	36	1,362	5,800
Morogoro	3,104	256	241	3,601	1,589	113	65	1,767	5,368
Mtwara	1,785	104	0	1,889	648	29	8	685	2,574
Mwanza	4,213	602	52	4,867	1,169	110	55	1,334	6,201
Njombe	1,785	176	21	1,982	416	27	9	452	2,434
Pwani	4,125	160	6	4,291	1,240	31	6	1,277	5,568
Ruvuma	1,125	101	19	1,245	1,058	28	3	1,089	2,334
Rukwa	1,689	123	14	1,826	553	36	4	593	2,419
Singida	3,256	279	1	3,536	644	46	3	693	4,229
Shinyanga	2,564	200	0	2,764	585	45	0	630	3,394
Songwe	1,785	75	1	1,861	579	37	7	623	2,484
Simiyu	2,021	142	2	2,165	371	39	0	410	2,575
Tabora	2,235	297	1	2,533	808	45	4	857	3,390
Tanga	3,478	107	9	3,594	1,513	83	11	1,607	5,201
Jumla	**87,140**	**7,373**	**1,080**	**95,593**	**25,257**	**1,592**	**368**	**27,217**	**122,810**

Kiambatisho Na. 3: Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani Kwa Makosa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Angola	Brazil	Burundi		Cameroun	China	DRC		Ethiopia	Ghana	Greece	Guinea	India	Indonesia	Iran	Ireland	Kenya		Liberia	Malawi		Malaysia	Msumbiji	Nigeria	Rwanda		Somalia		Uganda		Zambia	Jumla
	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	
Mauaji	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kujaribu kuua/kujiua	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Usafirishaji wa dawa za kulevya	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	18
Rushwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	0	0	15	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Kupatikana na nyara za Serikali	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	6
Wizi	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	26
Kujeruhi na Shambulio	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	35
Kuingia nchini bila kibali	1	0	604	2	0	2	33	2	561	1	1	1	1	1	0	0	24	2	0	23	3	1	4	11	16	1	11	1	12	2	4	1325
Kuwepo nchini bila kibali	0	0	121	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	121
Kuvunja na kuiba	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Makosa mengineyo	0	0	10	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	19
Jumla	1	1	799	5	2	6	33	2	561	1	1	1	1	1	5	1	29	2	2	23	3	1	4	26	33	3	11	1	12	2	4	1577

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na. 4: Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliokuwepo Magerezani Kwa Makosa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Angola	Belgium	Burundi		Cameroun	China	DRC		Ethiopia	Guinea	India	Iran	Kenya		Latvia	Malawi	Nigeria	Rwanda		Somalia	Uganda		Zambia	Jumla
	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Ke	Me	
Kuua bila kukusudia	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	14
Kupatikana na Silaha/Risasi	0	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	13
Wizi	0	0	4	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	15
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	33
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	1	0	27	2	0	0	5	2	246	1	3	0	9	1	0	2	6	1	2	1	6	1	1	317
Kuvunja na kuiba	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Makosa mengineyo	0	1	4	0	1	1	0	0	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
Jumla	1	1	81	4	1	1	8	2	246	1	3	14	17	1	2	2	12	7	2	1	6	1	1	415

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na. 5: Wafungwa Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kwa Makosa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Burundi		Cameroun	China	DRC	Ethiopia	Bagladesh	Guinea	Ivory cost	Nepal	Kenya		Afrika kusini	Congo	Malawi		Nigeria		Rwanda		Somalia		Uganda		Zambia	Jumla
	Me	Ke	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	
Mauaji	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Unyang'anyi wa kutumia silaha	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
KUbaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	20	2	0	0	2	16	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
Wizi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
kupatikana na Nyara za Serikali	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Kujeruhi na Shambulio	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	39	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	55
Kupatikana na Mazao ya Misitu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Kuingia nchini bila kibali	607	26	0	1	19	864	0	1	1	0	8	0	0	5	4	1	1	0	26	1	41	2	13	2	1	1624
Kuwepo nchini bila kibali	540	12	0	0	0	270	4	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	829
Kuingia kwa jinai	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Makosa mengineyo	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	8	0	1	0	0	0	1	0	14	3	4	0	7	0	0	43
Jumla	**1268**	**50**	**1**	**1**	**22**	**1150**	**4**	**1**	**1**	**3**	**21**	**1**	**1**	**13**	**4**	**1**	**2**	**1**	**51**	**6**	**47**	**2**	**20**	**2**	**1**	**2674**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na. 6: Mahabusu Wasio Raia wa Tanzania Waliopokelewa Magerezani Kwa Makosa Jinsi na Nchi aliyotoka, Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Andorra	Angola	Burundi		Comoro	Congo		DRC		Ethiopia	India	Kenya		Nigeria	Msumbiji	Rwanda		Somalia		Uganda		Zimbabwe	Zambia	Jumla
	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Ke	Me	Ke	Me	Me	Me	Ke	Me	Me	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Me	
Mauaji	0	0	3	0	0	0	0	4	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Unyang`anyi wa kutumia silaha	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	8
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
Rushwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Uhujumu uchumi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Wizi	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4	2	0	0	0	0	29
kupatikana na Nyara za Serikali	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Kubaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
Kujeruhi na Shambulio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	5
Kuingia nchini Bila Kibali	0	0	149	22	0	10	0	5	0	292	0	3	2	0	1	5	0	1	0	0	0	0	1	491
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	0	0	17	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	14	0	5	0	0	0	39
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Uhujumu Uchumi	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Kutakatisha fedha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kuingia kwa jinai	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Kuwepo nchini bila kibali	0	2	134	10	0	0	0	0	0	27	4	1	0	0	3	8	0	8	0	6	0	0	0	203
Uzembe na Uzururaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Makosa mengineyo	1	0	0	2	1	0	1	0	0	10	0	13	2	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	33
Jumla	1	2	342	38	1	10	1	14	1	332	4	24	5	1	4	22	2	29	2	12	1	4	1	853

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na.7: Idadi ya Mahabusu Watu Wazima Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa kusubiri Hukumu Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Chini ya miezi 2		Zaidi ya miezi 2 hadi miezi 6		Zaidi ya miezi 6 hadi miaka 2		Zaidi ya miaka 2 hadi miak 4		Zaidi ya miaka 4 hadi 6		Zaidi ya miaka 6 hadi 8		Zaidi ya miaka 8 hadi 10		Zaidi ya miaka 10		Jumla		Jumla kuu
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	
Mauaji	17	3	53	3	21	1	8	2	5	1	6	2	7	0	3	0	120	12	132
Kujaribu kuua/kujiua	71	4	52	4	64	3	36	0	12	0	0	0	0	0	0	0	235	11	246
Unyang`anyi wa kutumia silaha	75	6	84	2	56	2	12	0	9	0	0	0	0	0	0	0	236	10	246
Usafirishaji wa dawa za kulevya	207	12	251	10	181	8	141	5	95	0	0	0	0	0	0	0	875	35	910
Rushwa	28	2	16	2	24	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	68	5	73
Kupatikana na Silaha/Risasi	33	1	63	3	31	2	12	2	0	0	0	0	0	0	0	0	139	8	147
Wizi	823	16	561	6	185	4	46	0	17	0	0	0	0	0	0	0	1632	26	1658
kupatikana na Nyara za Serikali	227	5	184	4	184	3	28	4	9	0	0	0	0	0	0	0	632	16	648
Kubaka	42	1	47	2	23	1	32	0	8	0	13	0	0	0	0	0	165	4	169
Kulawiti	8	0	11	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0	23
Kujeruhi na Shambulio	96	23	69	14	39	8	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	236	45	281
Kuchoma nyumba moto	65	4	32	2	22	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	125	9	134
Usafirishaji haramu wa Binadamu	5	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10
Makosa ya Barabarani	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	45
Kuingia Hifadhini Bila Kibali	30	1	20	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63	1	64
Uvuvi Haramu / Kupatikana na mazao ya majini	46	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53	0	53
Uhujumu Uchumi	32	4	14	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	6	52
Kutakatisha fedha	14	0	14	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	36
Kughushi	22	0	26	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65	0	65
Kupatikana na Mazao ya Misitu	28	0	68	0	74	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	185	0	185
Kutelekeza watoto	6	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	2	11
Kuingia kwa jinai	47	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54	3	57
Kuingia/kuwepo nchini bila kibali	165	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	165	9	174
Kupatikana na pombe ya moshi	236	26	175	6	76	2	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	523	34	557
Uzembe na Uzururaji	671	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	671	22	693
Kuvunja na kuiba	347	6	214	4	178	2	39	0	7	0	0	0	0	0	0	0	785	12	797
Kutishia kuua	9	2	12	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	2	28
Kujipatia fedha kwa njia ya udanganyifu	28	3	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	4	40
Kudharau amri ya Mahakama	67	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67	2	69
Kutoa taarifa ya uongo	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Kufanya fujo	43	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	1	44
Kuharibu mali	50	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61	1	62
Kutishia kuua kwa maneno	53	3	26	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	3	98
Kutoa lugha ya matusi	69	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69	5	74
Kupatikana na mali ya wizi	46	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86	0	86
Wizi wa mifugo	60	0	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	125	0	125
Makosa mengineyo	125	7	47	5	29	3	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	231	15	246
Jumla	3939	174	2183	70	1252	43	458	13	177	1	19	2	7	0	3	0	8038	303	8341

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara

Kiambatisho Na.8: Idadi ya Mahabusu Vijana Waliokuwepo Magerezani kwa Jinsi, Aina ya Kosa na Muda wa kusubiri Hukumu Tanzania Bara, 2023

Aina ya Kosa	Chini ya miezi 2		Zaidi ya miezi 2 hadi miezi 6		Zaidi ya miezi 6 hadi miaka 2		Zaidi ya miaka 2 hadi miaka 4		Zaidi ya miaka 4 hadi 6		Zaidi ya miaka 6 hadi 8		Zaidi ya miaka 8 hadi 10		Zaidi ya miaka 10		Jumla		Jumla kuu
	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	Me	Ke	
Mauaji	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Usafirishaji wa madawa ya kulevya	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Kupatikana na Silaha/Risasi	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Kupatikana na madawa ya kulevya	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Wizi	7	2	7	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	2	21
kupatikana na Nyara za Serikali	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
Kubaka	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Kujeruhi na Shambulio	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
Uzembe na Uzururaji	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Kuvunja na kuiba	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Makosa mengineyo	6	2	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	2	14
Jumla	**30**	**4**	**21**	**0**	**9**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**4**	**66**

Chanzo: Jeshi la Magereza Tanzania Bara